

Ismeretterjesztő Könyvtár

A modern életben legszükségesebb ismereteket népszerűen tárgyaó vál alaf.

WILLIAMS ARCHIBALD
UJKORI HÍRES UTAZÓK

Rendkívül érdekes és tanulságosan megírt összefoglalása az ujjbkkori fel-fedező utazások történetének.

Magyarra átdolgozta MIKES LAJOS. Vászonkötésben 8 korona.

CHARLES R. GIBSON
A MODERN VILLAMOSSÁG

Az egyetlen modern tudományos színvonalon álló összefoglaló népszerű könyv a villamosságról s technikai alkalmazásáról.

Angolból fordította HAJÓS REZSŐ. Vászonkötésben 8 korona.

WILLIAMS ARCHIBALD
**A MODERN TECHNIKA
NAGY ALKOTÁSAI**

A legnagyobb technikai művek ismertetése a laikus számára.

Átdolgozta PÉTER JENŐ. Vászonkötésben 8 korona.

SCOTT ELLIOT
**A PRIMITIV EMBER
HAJDAN ÉS MOST**

A kezdetleges népek életének és szokásainak hű és érdekes leírása.

Fordította SCHÖPFLIN ALÁDAR. Vászonkötésben 8 korona.

WILLIAMS ARCHIBALD
KORUNK TALÁLTMÁNYAI

A legújabb találmányok érdekes, vonzó és könnyen érthető magyarázata.

Átdolgozta SZILÁRD RICHARD. Előszóval ellátta ZEMPLÉN GYÖZŐ. Vászonkötésben 8 korona.

Ezen könyvek megrendelhetők:
Méhner Vilmos-féle könyvkiadóhivatalban (Franklin-Társulat)
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

NIMRÓD

Képes vadászati és versenysport ujság.

Szerkeszti: Szabó Kálmán.

Minden számában sok érdekes vadászati fénykép-felvételeket közöl. Szakszerű cikkeit ismert íróink írják. Rovataiban minden vadászati ügyben felvilágosítást kap az olvasó és

az összes bérbeadó vadászterületek árverésének idejéig közli.

A díszesen kiállított lap havonként háromszor jelenik meg és előfizetési ára félévre 6 kor.

Mutatószámot a kiadóhivatal szívesen küld
Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

Gothard Sándor

Diana Fegyver-atelier
Herény,
Szombahely melletti.
(Vas megye.)

A. Jos. Decourny, Herstales A., Lene & Co. Liège (Victoria Hammerles), világhíra és legelső-rangu galamblovó és vadászfegyverek egyedi és kizárólagos képviselője, E. Bernard

& Co. A. Defourny-Sovrin luxusfegyvereknek állandó nagy raktára. Mannlicher-Schönauer Anticorro-Antinitesóvű, Mignon távesővel szerelt fegyvereknek állandó raktára. Vadászfegyverek 160 koronától, ejectorosak 260 kor-tól, Anticorro- és Antinitesóvű fegyverek 400 kor-tól minden árban. A kontinens leggazdagabb luxusfegyverraktára. Minden minőség állandó nagy készletben. Teljes garancia. Minden fegyver pontosan belöve. Legjobb minőség.

Legolcsóbb gyári árak. Utólérhetlen olcsó.
Árjegyzéket tessék kérni.

TANKÖNYVEK

ISKOLAI SEGÉDKÖNYVEK

leggyorsabban beszerezhető

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)

könyvkereskedésében

(Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. alatt),

ahol az ország minden részében használt tankönyvek raktáron vannak

felhívjuk még a figyelmet a cég jól felszerelt tanszerraktárára is, mely mellett kiegészíti a több mint egy évszázad óta fennálló elsőrangú könyvkereskedést.

Megrendelések a szokásos feltételek mellett gyorsan és pontosan lesznek elintézve.

Reméljük, hogy a n. e. közönség, mely a céget eddig is kitüntette osztatlan vizatmával, ezentúl is lel fogja keresni rendeléseivel, a cég pedig hagyományos elveivel és lelkiismeretes kiszolgálás által oda fog hatni, hogy a bizalmat iránta mindenképpen jokoza.

Alapítva 1878.
Telefon 13-76.

BETEGÁPOLÁSI CZIKKEKET

kötszereket
valamint teljes kórházi berendezéseket, köpenyeket önkéntes apolnók számára, gummikesztyűket, légpárnákat stb. szállít azonnal

KELETI J. hygien. gummiczikkek gyára
BUDAPEST, IV., KORONAHERCZEG-UTCZA 17.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Knuth Károly

mérnök és gyáros

Cs. és kir. fensége József főh. udv. száll.
Gyár és iroda: Budapest, VII., Garay-u. 10.

QQ

Kőponti víz-, fűg- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, asztalyák, vízirórnúi emelőgépek stb. — Férvek, kötszervek, jövedelmi előírnyzatok gyorsan készíttetnek.

38. SZ. 1914. (61. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, SZEPTEMBER 20.

Szerkesztési iroda: IV. Vármege-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

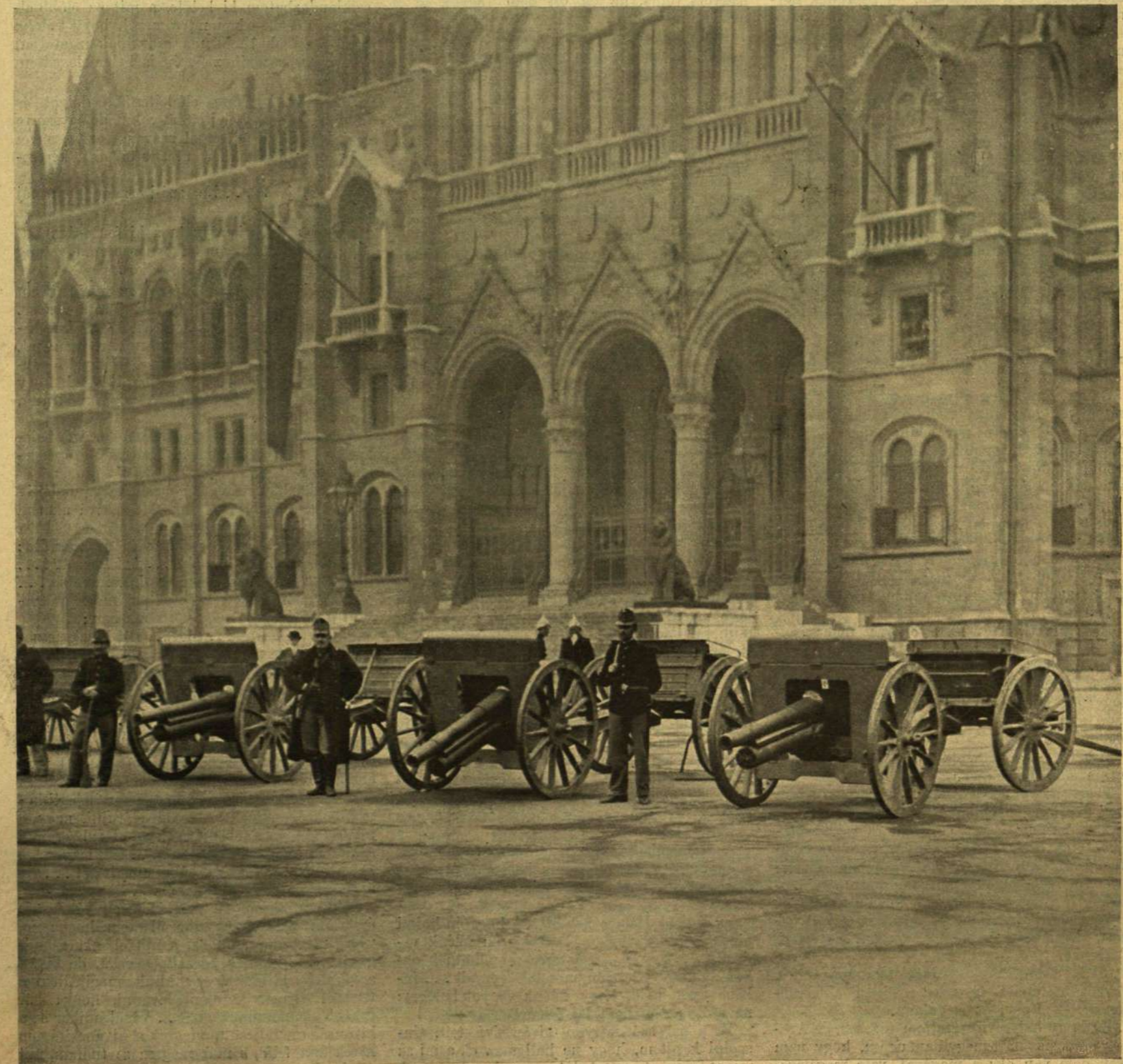
Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-határozott viteldij is esatolandó.

SZÁRMÁNYOLT OROSZ ÁGYÚK BUDAPESTEN, AZ ORSZÁGHÁZ ELŐTT.

A tóparti gyilkosság.

Regény.
Irta Ambros Koltán.

(Folytatás.)

Csak arra emlékszem, hogy Évikére többé nem tudtam nézni. Ha megbízást kaptam, akármelyik felsőbbémetől, hogy mondjam meg Évikének ezt vagy azt, határozottan és konokul azt feleltem: «Nem szólok ehhez a kigyóhoz!... Fúj!...» De arra nézve, hogy mivel okolom meg ezt a gyűlölködésemet, állhatatosan megtagadtam minden felvilágosítást.

Inkább meghaltam volna, mint hogy elmondjam, milyen szörnyű titkot tudok Évikéről. Olyan megrázó, hátbavágó, irtózatos, kiábrándító dolog volt nekem, hogy Évike a szomszéd kocsis fiával csókolózott.

Szóval, a mikor Agenor elbeszélte Eszmeraldának a rejtelmes esetét, elvégeztem magamban, hogy a Szerelm, nekem, szegénynek, a legesenyebb oldalról mutatkozott be, míg Agenornak egész isteni pompájában jelent meg, abban a minden szépet felölölő, nagyszerű, káprázatos pompában, a melyet a gyerek esze «fől nem ér, de titkon érző lelke óhajta sejt.»

Istenem, milyen szép lehetett ez!... — merengtem el a történeten. — Szerették egymást, tehát meg akartak halni együtt... hiszen ez oly természetes!... Aztán jött a gonosz püpos, a rossz megtestesülése és megakadályozta ezt a boldogságot!... Orvul bűjt elő, mint a kigyó... Mért szomorú a vége mindennek, a mi szép?... És mért csak az szép, a mi szomorú?... —

Egyre csak Eszmeralda járt az eszemben. A ki olyan fehér, mintha porcellánból volna. És a kinek egy kis karminpiros gyűszű van a szája helyén... azon beszél...

— Ha engem szeretett volna!... — ábrándoztam. — En megkeresném!... Felkutatnám, megostromolnám a tornyot s kiszabadítanám a gonosz püpos hatalmából!... És ha addig nem kereshetném meg, a mig iskolába kell járnom, visszajönnék érte, mint Borneó és Szumatra királya!...

Egy kicsit szerelmes is voltam ebbe a karminpiros szájú, fehér Eszmeraldába, a kit sohase láttam.

Aztán újra meg újra eszembe jutott — a mit akkor még nem tudtam volna szavakba foglalni — hogy nekem eddig a Szerelm világából csak olyan dolgot lehetett megpillantanom, a mi vagy megdöbbentő volt, vagy nemcsak megdöbbentő, hanem csúnya is... az pedig, a mit Agenor látott ebben a világban, milyen más, milyen gyönyörű!...

Ha Agenor előbb is és talán akaratlanul mindig és minduntalan érezte velem a szellemi felsőbbiséget: a megalkotottságom most már nagyobb volt, mint valaha. És az irigységem is.

Ennyit a tizenegy éves önézetem nem viselhet el szó nélkül.

De hát mivel állhattam elő, annak feltűnése végett, hogy én se vagyok utolsó legény, azon a területen, a hová a saját külön képességeim utalnak?!

Mihelyt erre gondoltam, eszembe kellett jutnia a hőstetemenek.

Végre is, ezt az irigyletű lényt én mentettem meg a csúfos megadrágotlástól. Az én nemességem, lovagi erényem és vakmerőségem tette, hogy annak idején, a mikor megtámadták, nem vitték haza lepedőben; én segítettem meg, olyan alaposan, hogy nem tépheték le róla a ruhát, sőt megtorolhatta az elszenvetett bántalmat és mindazt, a mit kapott, tisztelesen fizethette vissza a Kutyafejű Tatárnak.

— Ez semmi? — kérdezgettem magamtól. Persze, mindjárt meg is feleltem a kérdésemre: — Nem; ez is valami.

És hogy helyreviszáljam magam, de Agenor előtt is meg-megvilágítsam, hogy nem csak neki van oka a magával való megelégedésre, egyre gyakrabban cselezgattam arra a

nagy eseményre, a melyet Agenor mintha már elfelejtett volna. Olyanformán viselkedtem, mint azok az emberek, a kik csak nagyon kevés könyvet olvastak s mégis mindig az olvasmányukat idézik: nem volt egyebem, csak ez az egy hőstetem, hát mindig ezt emlegettem.

Mihelyt Agenor valami új jelét adta a tapasztaltságának, a tehetségének vagy a sokoldalúságának, én is újra meg újra előráncigáltam az első, utolsó, egyszeri nagy cselekedetemet:

— Emlékszel, mikor a Kutyafejű Tatár meg akart verni, de én megvédelmeztem?!...

Vagy: — Tudod, ez akkor volt, a mikor a lóformátus banda neked esett és nagyon szerettek volna megverni, de én lecsaptam közéjük!...

Néha a hajánál fogva rántottam elő az ürügyet, hogy riakaszhassam a dícsérvésemet:

— Nézd, az a fiú ott a Holdvilágképhöz hasonlít, a kit én felpofoztam és elvertem!... Tudod, akkor, a mikor a Kutyafejű Tatár téged leteper a földre és ugyancsak helyben hagyott volna, ha én ott nem vagyok és el nem bánok vele!...

Kiállhatatlan voltam.

Ha efféle kijelentésekkel legyeztem a hiúságomat, Agenor mindig olyan arcot vágott, mint a kinek a tyúkszemére léptek, de nyikanni se akar, kiméltességéből az ügyetlen iránt. És eleinte — az első tiz-husz alkalommal — semmit se felelt a hetvenkedésemetre; úgyesen másra terelte a szót.

Hanem egyszer nem állotta meg és végre mégis csak szóhoz jutatta a begyében már jócskán felgyülemlött bosszúságát.

Igy fakadt ki: — Tudod, mit mondok? Abból a kis összeröffenésből nem is lett volna verekedés, ha te nem ütöd pofon a Holdvilágképet!

— Nem lett volna verekedés? — csattantam fel. — Talán még most is arról koldulnál, ha én akkor véletlenül oda nem kerülök vagy nem állok a pártodra! Az a két lökötő úgy elpáholta volna, hogy meglehet, még most is az ispotályban volnál!

Épen csak az kellett nekem, hogy a legilletékesebb személy, hőstetemet egyetlen tanuja, ő maga, a lekötöztettem, lekicsinyelje az én nagylelkű erőfeszitésem jelentőségét, sőt még engem hibáztatson s az én önzetlen beavatkozásomnak a rovására írja, ha ő akkor egy pár ökölesapást kapott!

Nagy tüzzel kezdtem magyarázgatni neki, hogy keménykalapja okozta a bajt és hogy ma már ott szerepelhetne a *Scenick Életé*-ben, a katolikus hit vértanúi között, ha a gondviselés engem nem vezet épen arra és ha az isteni szerencséje cselekvésre nem indítja az én lelkes és minden harcra kész jóindulatomat.

— Tudod, mit? Hát én is mondok neked valamit! — Heveskedtem és akkor már szentül hittem, a mit elszavaltam. — Még pedig azt mondom neked, hogy most sem hordhatnád békében ezt a keménykalapot, ha nem látnák, hogy sokat vagyok veled. De most már nem mernek megtámadni, mert tudják, hogy a barátom vagy és engem ismernek, az öklömről!

A szemembe nézett és annak az embernek a hangján, a ki elfojtja a bosszúságát, mert mindenáron mérsékelni akarja magát, így szólt:

— Úgy?! Hát te azt hiszed, hogy én holmi pipogya fráter vagyok?! Hogy én félnék vagyok?!... Úgy?!... Hát erre mondhatnék neked valamit! De nem mondok semmit... inkább csak hídd, hogy félnék vagyok! Mert: ne szólj szám, nem fáj fejem!

Ez a pár szó nagyon kíváncsivá tett. Unszolni kezdtem, hogy ne hallgassa el, a mi az imént kikíváncsított belőle. Hiszen nekem csak elmondhatja?!... a legjobb barátjának!...

Jobbkezőnek mutatóját a szájára tette, elkapta onnan és tagadóan integetett vele. Aztán megint a szemembe nézett, jelentősen pislantott, majd kimeresztve a szemét, megint csak azt mondta:

— Ne szólj szám, nem fáj fejem!

És hiába könyörögtem neki, kijelentette, hogy ezt az egyet még nekem se fogja elmondani, mert ez főbenjáró dolog. Aztán másról kezdett beszélni, és mikor látta, hogy nem akarok csak úgy egykönnyen lemondani a kíváncsiságom kielégüléséről, hanem egyre-nógotam: egyszerűen nem felelt a kérdéseimre.

Mindez «próba közben» történt, a padlásunkon. Már előbb arra kezdett tanítani, hogy az *Angolosan* című bohózatban hogyan kell játszani az angolt. Nem akartam, hogy folytassuk a játékot, a míg el nem árulja, hogy a rejtelmes szavaival mit villantatott meg előttem és mit akar mégis eltitkolni: újra sirgattam a felvilágosítást, de leintett és elkezdett komédiázni.

Átláttam, hogy semmiféle kunyorálással nem csiklandozhatom ki belőle, a mit az előbb elharapott, és — lemondva arról, hogy valaha hozzájuthatok titokzatos szavaik izgatottan várt magyarázatához — én is belelemedtem a játékba.

Már-már kezdtem elfelejteni a dolgot, és talán végképen elfelejtettem volna, de egyszerre csak beleszóta az angol szavaiba azt, a mivel már vagy háromszor utasította el a kérésemet:

— Aó, jesz!... Ne szólj szám, nem fáj fejem!

Ez újra felsarkantyuzta a kíváncsiságomat. Elhatároztam, hogy nem nyugszom addig, míg ki nem csikarom belőle a titkot.

Hazakisértem és az egész úton nyakgattam, hogy mondja meg nekem, mi jutott eszébe. Hivatkoztam rá, hogy barátok közt nincs titoknak helye. Hogy a mit nekem mond el, az el van temetve, mert hiszen esküvel fogadtuk meg egymásnak, rettetenes esküvel, hogy egymás titkait soha senkinek se fogjuk elárulni.

A fejét rázta. Még egy darabig faggattam, aztán belefáradva a hosszadalmas és hiábavaló szópazarlásba, így fakadt ki:

— Tudod, mért nem akarod megmondani? Mert nincs mit! És csak kíváncsivá akartál tenni!

Rám nézett és gúnyos hangon azt mondta:

— Oh!... Oh!... Oh!... Azt hiszed?!... Mintha Boldényi bácsit hallottam volna... a mikor, mint Morsauf gróf azt mondja Morsauf grófnének *A völgy tülöm*-ban:

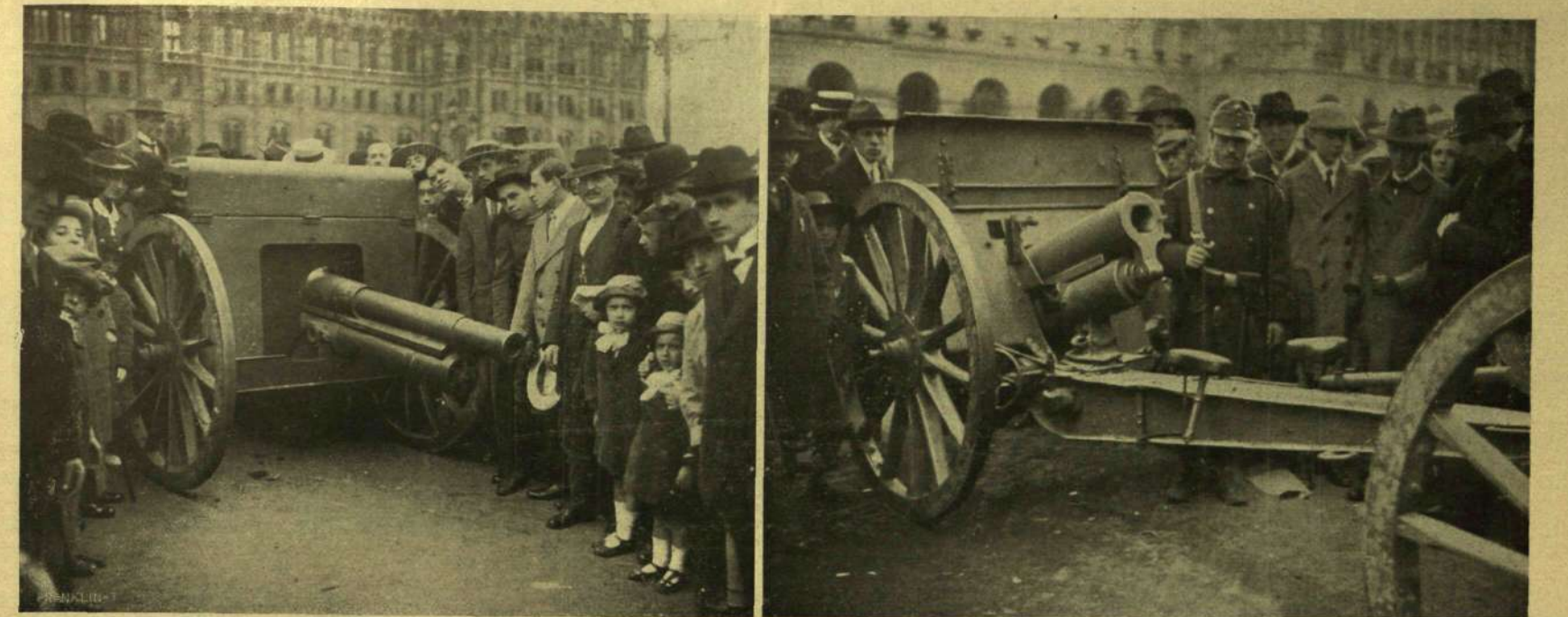
— Oh!... Oh!... Oh!... Azt hiszi, asszonyom?

— Azt! — feleltem, abban a reményben, hogy ezzel a váddal mégis csak kiugrathatom a nyulat a bokorból.

— Pedig én armányra és cselszövére nem vagyok képes — szöft Agenor. — És hogy barátodról ne tételezz fel ilyesmit, hát jól van, elmondom! Végre is te, a ki két borzalmas esküvel fogadtad meg, hogy semmiféle titkot soha senkinek se fogod elárulni, nagyon jól tudod, hogy főbenjáró titkot elárulni annyit mint: kimulni a vérpádon!... Hát legyen!... De nem!... Mégsem mondom meg!... Ne szólj szám, nem fáj fejem!...

Mig ezt elmondta, meglehetősen ellentétes érzéseim voltak. Először örültem, hogy: no, végre megtudom, mi az, a mit el akart hallgatni!... Aztán, a borzalmas eskü, de kivált a vérpád említésére, egy kicsit megijedtem a titoktól és azt kezdtem kívánni, hogy: bár inkább ne mondaná el!... Végül, mikor ez a kíváncsiságom teljesült, megint a kíváncsiságom kerekedett felül, s már magam se tudtam, mit óhajtsak.

Néhány percig szólanul haladtunk egy-

ÉRDEKLŐDŐ KÖZÖNSÉG NÉZI AZ ORSZÁGHÁZ ELŐTT FELÁLLÍTOTT OROSZ ÁGYÚKAT.

más mellett. Már nagyon közel voltunk a Csapó-utcai házhoz.

Egyszerre Agenor megállott s a mint én is megállapodtam, megint a szemembe nézett, aztán így szólalt meg:

— Oh!... Oh!... Oh!... Hát te azt hiszed, hogy én félnék vagyok?!...

Egész testemben kiegyenesedtem, szép lassan magasra emelte a fejét s nagyon furesán nézett rám.

Tisztán emlékszem: ekkor vettem észre először, hogy a nyaka milyen feltűnően hosszú. Az volt a nyelvemen, hogy: nem, azért nem tartom őt félnéknek... de — most már magam se tudom, azért-e, mert Agenor különös viselkedése nagy zavarba ejtett, vagy azért, mert talán a kíváncsiságom ösztökélt arra, hogy hallgassak — nem mondtam ki ezt a pár szót.

Megint szólanul ballagtunk odább és így értünk el a szappanos házhoz.

Ekkor Agenor körültekintgetett és mikor meggyőződött róla, hogy a közelben nincs senki, a ki meghallhatná a szavait, megfogta a kezemet, ismét a szemembe nézett és halkán azt mondta:

— Hát tud meg, hogy én már megöltem egy embert!

Aztán megrázta a kezemet és besietett a kapun.

V.

Ez a váratlan közlés és az egész jelenet, a mennyire meglepett, olyan megriasztó hatással volt rám. De másnapig abban reménykedtem, hogy Agenor majd nevetve jelentkezik és egy kis ingerkedés után megvallja, hogy csak rám akart ijeszteni.

Nem így történt. Vasárnap következett; nem kellett iskolába mennem. És mert a nyugtalanság annyira gyötört, hogy nem tudtam megvárni a kora délutánt, a mikor Agenor mindennap eljött hozzám: tíz óra tájban megindultam fölkeresésére és beállítottam a Csapó-utcai házba.

Csak az öreg asszonyt találtam otthon, a kitől megtudtam, hogy Agenor próbán van.

Öt perc múltán már a színház kertjében voltam s itt sétáltgattam egy kis körben le s fel, folyton szemmel tartva a színészek kapuját, majdnem délig, a mikor végre Agenor alakja is megjelent a kis kapu körül ácsorgó művészek csoportjában.

Nem kerülte ki a figyelmem, hogy nevetve rohant ki a színházból, egy másik fiúval. És vidámságának láttán nagy kő esett le a szívemről.

Egyenesen feléje tartottam. Már messziről észrevettem s az arca egyszerre elkomorodott. De mindjárt hozzám sietett és már néhány lépésnyi távolságból üdvözölt, a szokott módon: — Szervusz!

— Úgy-e — szóltam halkán, a mikor olyan közel jött hozzám, hogy kezét foghattunk — Tegnap... este... csak tréfáltál?

— Mért? Mert az előbb nevettem? — felelt. — Hiszen csak nem árulhatom el magam azzal, hogy nem tudom milyen fókákat vagy tudod a titkomat. A mi megtörtént, az megtörtént. Ne felejtse el, hogy nemesek barátom vagy, hanem egy titkos bandának az alvezére is! Három órákor nálad leszek. Addig is, légy néma, mint a sir!

Sarkon fordult és visszament ahhoz a fiúhoz, a kivel kijött a színházból.

Haza támolyogtam.

Egy falatot se tudtam enni s egyre az órát lestem. Végre, valami kevéssel három óra előtt, Agenor benyitott a szobámba, a hol mozdulatlanul ültem egy széken, csak úgy rábámulva az ölemben lévő iskolai könyvre.

Alig ismertem rá. A haja kuszált volt; erre-arra lógatta a fejét; és miközben beszélt (vagy inkább sustogott), minduntalan egy-egy mély sóhajts szakadt fel a melléből.

— Hol beszéljünk? — kérdezte. — Találj ki valami olyan helyet, a hol senki se hallgathat ki bennünket! Azt gondoltam, hogy kihivlak a nagyerdőbe. De ott a bokrok közt kéme rejthetőnek. A legtanácsosabb az volna, ha egy sirtóiban beszéljünk... Nem mehetünk le legalább a pinceszébe?

Már jobban szerettem volna, ha nem kell meghallgatnom a titkát. De a kíváncsiság is emésztett; és szegyeltem megvallani neki, hogy félek a bizalmasságától.

— A pincze be van zárva — feleltem, kissé remegő hangon. — De... menjünk fel a padlásra, mint máskor!... Ez nem tűnik fel... és odafenn, hídd el, nem hallgathat ki bennünket senki!...

— Hát úgys jól van!... — szólt, nála szokatlan engedékenységgel, sőt a példátlan-ságában szinte eléríthető megadással. — És megint nagyot sóhajtott.

Aztán, mintha azzal se törődött volna többé, hogy valaki kihallgathat bennünket, már akkor elkezdett beszélni, a mikor a padlásnak csak a lépcsőjén voltunk:

— Hát, ha mindenáron meg akartad tudni a titkomat, legyen kíváncságot szerint. Talán nekem is jobb, hogy elmondhatom valakinek; mert borzasztó volt ezt magamban hordani. De ne felejtse el, hogy a mit most elmondok neked, azt rajtam kívül mostanáig senki se tudta. Még meggyónni se meretem... te leszel az első és egyetlen élő lény, a ki ezt megtudod!...

— En most már nem kívánom, hogy megtudhassam!... A mikor kértelek, hogy mondj el, mire gondoltál: nem sejtettem, hogy ilyesmiről van szó!... — hebegtem.

— Most már, hogy tudod, mi történt, azt

is meg kell tudnod: miképen történt... más-különbén azt kellene gondolnod, hogy nem vagyok méltó barátságodra... és ezt nem akarom...

Újra lélekztem. Hát talán még se gyilkosságról lesz szó, csak valami szörnyű szerencsétlenségről!...

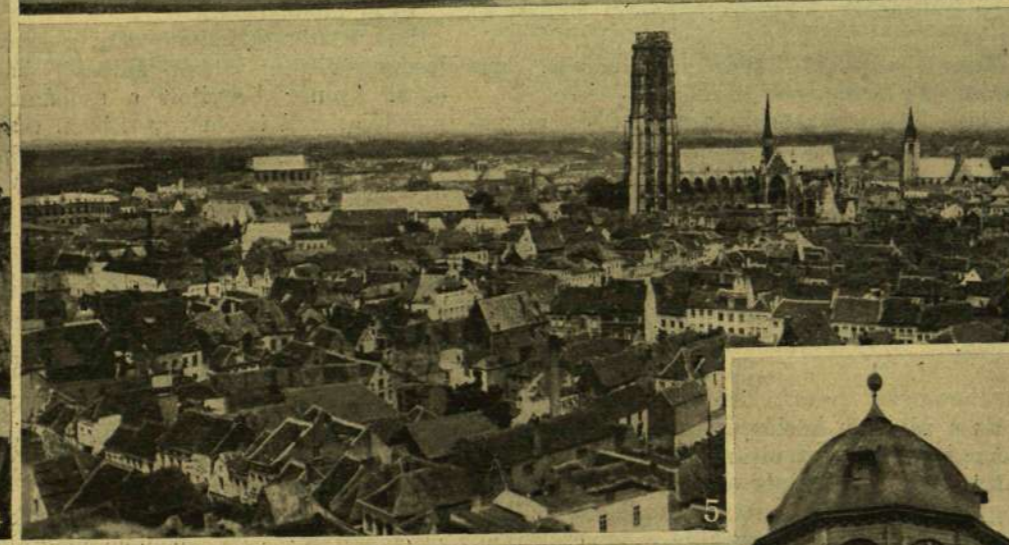
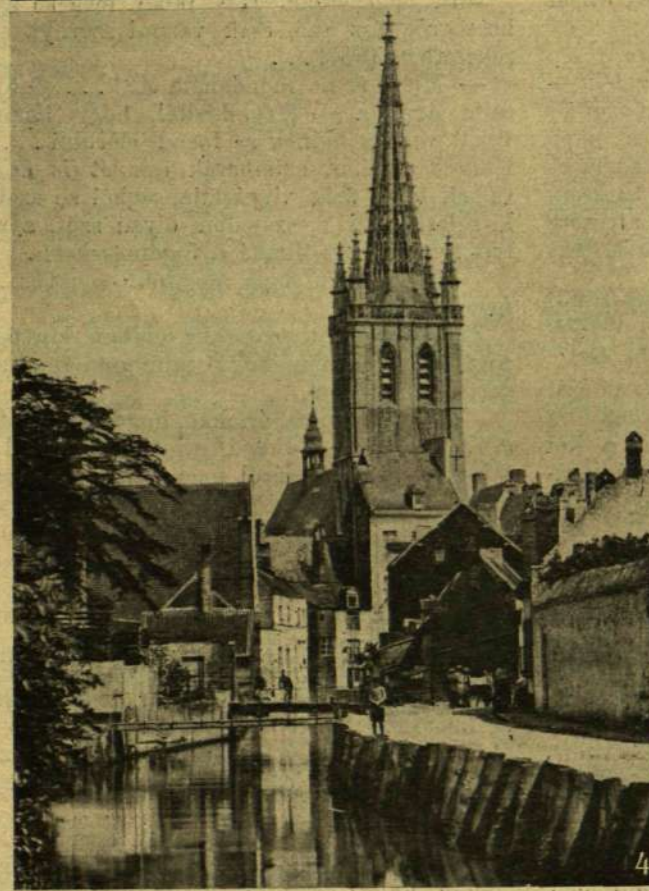
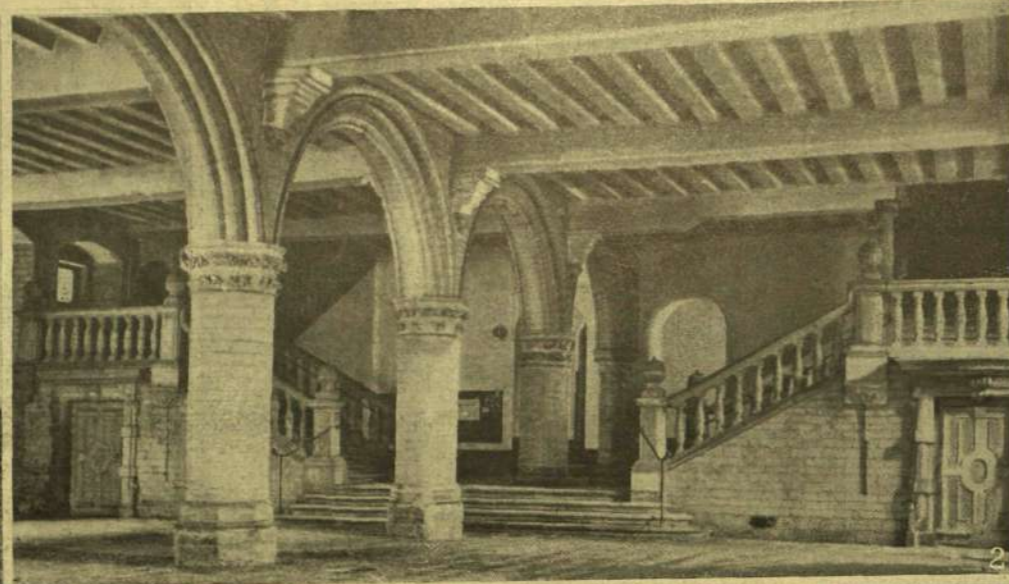
— Miért is ne mondanám el?!... — folytatta Agenor. — Megesküdél, hogy barátod titkát soha senkinek se fogod elárulni... de letetted a néma cimborák esküjét is és jól tudod, hogy még vigyázatlanságból se szabad kiszalasztanod a szájadon olyan szót, a melyik nyomra vezethetné a fogdmegeket!...

— Tölem nem fogja megtudni senki!... — fogadkoztam.

Ezt a pár szót már alig tudtam kinyögni. Annyira remegtem, hogy minduntalan össze-
verődött a fogam.

— Nem is volna értelme, hogy elfecsegd — szöft Agenor. — Rólad, mint barátomról és mint néma cimboráról nem tehetem fel a padlásra — hogy nekem volt egy nővérem, a kit nagyon szerettem... úgy hívták, hogy: Hedvig... Hedvig olyan szép volt, mint a csillagok és sokan nem is hitték, hogy él, hanem azt gondolták, hogy: az oltárkép leszálott a helyéről, végig sétál a városban és estére visszamegy a templomba... De azért mégis találkoztak elvetemedett emberek, a kik az utcán utána mentek, hogy erényét sárba tiporhassák. En ezt észrevettem és mert közöttünk nem volt titok, megmondtam Hedvignek: «Kedves nővérem, jól vigyázz női becsületedre!... Tudod, hogy egy nőnek ez a legszebb éke!... És figyelmeztetlek, hogy vannak nyomorultak, a kik erényedre leleskelnek és utánad mennek az utcán!... Hedvig, a ki szintén nagyon szeretett engem, erre azt felelte: «Köszönöm, édes fivérem, hogy erről légy felvilágosított! Én magam is észrevettem, hogy vannak olyan galád férfiak, a kik az utcán lesbe állottak, hogy erényemet sárba tiporhassák. Remélem, gonosz merényletük nem fog célt érni. De téged is fölkerlek, hogy légy segítségemre női becsületednek megőrzésében. A mint tudod, szegény jó atyánkat nem kérhetem erre, mert ő, elfoglaltsága következtében nappal csak keveset van itthon és nem ügyelhet arra, hogy senki be ne lopózhassék a házba, ha délután álomba szenderülök. Kivált ilyenkor örködél, kedves fivérem, különös gonddal és rendkívül éberem!...»

(Folytatása következik.)

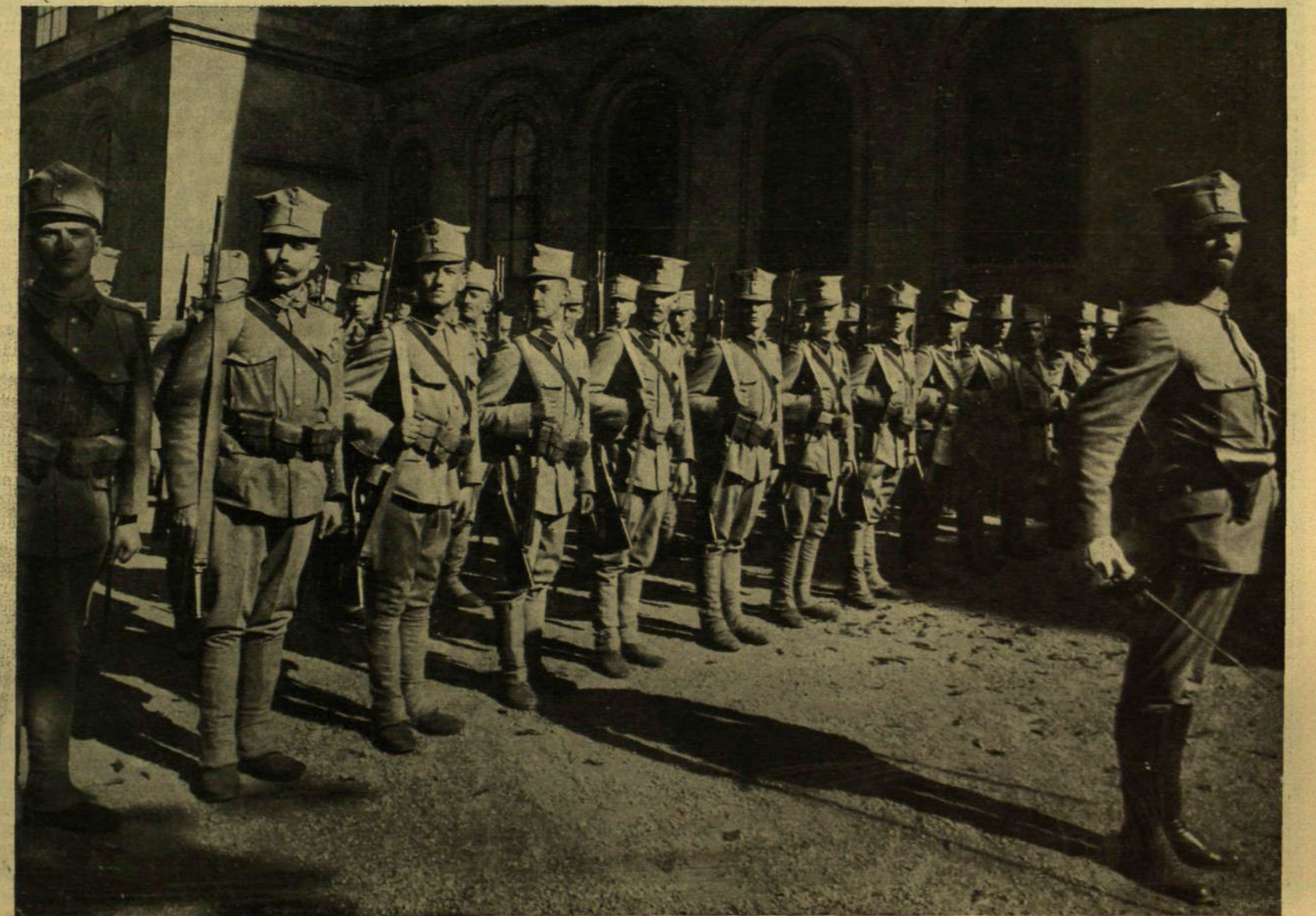
1. A löweni városháza, melyet a város elpusztításakor megkíméltek a németek. — 2. A löweni egyetem lépcsősarnoka. — 3. A Szent Péter-templom Löwenben, mely a rombolásnak áldozatul esett. — 4. Löweni részlet. — 5. Mecheln (Malines) látképe a székesegyházzal. — 6. A St. Rombout kollégium és a jezsuita-templom. — 7. A Notre Dame d'Hanswyck Mechelnben.

A NÉMETEKTŐL MEGSZÁLLOTT BELGIUMBÓL

1. Sobieski János szobra. — 2. A jezsuiták temploma, a városháza és a székesegyház. — 3. A városi színház. — 4. A görög-katolikus székesegyház.

LEMBERGI KÉPEK.

A LENGYEL LÖVÉSZIFJAK INDULÁSA A HARCOZTÉRRE.

HÁBORÚS HULLÁMOK.

A HADIFOGOLY.

Nemrégiben még csak az Operaházban láthattuk a Goldmarck gyönyörű muzsikájának rengő hullámai közepett, ma az eleven valósága se varítás többé. A kenyérmezői tábor Esztergom mellett népebb orosz város, mint egyik-másik kerületi székhely az atyuska birodalmában és Görögország hadserege nem igen nagyobb, mint azoké az orosz hadifoglyoké, a kik most Németország és a monarchia területén várják a háború végét. Hindenburg tábornok maga százezer darabot liferált belőlük, miután a német ágyuk tüzeiben a Mazuri tavak mocsaras vizében meleg és hideg fürdőt vétetett a keleti Poroszországba betört orosz armádiával.

A hadifoglyokkal emberségesen kell bánni: ez nemcsak az erkölcs és a humanizmus, hanem tételes szerződéseknél és törvényeknek is parancsa. Tudjuk, hogy például Szerbiát se az egyik, se a másik nem köti. Se erkölcs, se szerződés, se tisztesség, se paragrafus. De Szerbia viszont soha se vándorolt magának se azt a szerepet, se azt a rangot, hogy a kultúra, a tisztesség és az emberség példaadó mestereinek tiszteltesse.

Belgium azonban művelt ország, népének munkatevékenysége a kecskeőrzésnél és a sertésmakkoltatásnál sokkal magasabb szinten nyilatkozik meg: mégis a háborús borzalmak legremsőbb fejezeteit töltik meg azok a dermesztő kegyetlenkedések, a melyeket a művelt belgák a kezükbe esett német katonákon elkövettek. A minthogy egy szikrával se megalázóbb a francière-ökre, ha belga komitácsiknak nevezük őket, mint a milyen kevésé megfisztelt a komitácsikra, ha a szerb francière címzet és jelleget adományozzuk nekik. Az egyik olyan fenevad, mint a másik.

A mi oldalunkról annak az erkölcsnek, a mely a kezünkbe esett ellenség sorsát meghatározza, két olyan dokumentumát termette idáig a háború, a melyeket tudomásul kell majd vennünk az eljövendő krónikásoknak.

Az egyik a müncheni polgármester dörgáló szózata a bajor főváros hölgyeihez, a miatt az izlésteleniség miatt, hogy virágot és csemegét cipelő zarándok-menetben vonulnak a hadifoglyok táborába.

A másik a mi kormányunknak az a rendelkezése, a mely a hadifogságba esett muszka katonák ringóbingóinak, mint szent ereklyéknek vagy kedves emléktárgyaknak mohó vásárolgatását keményen betiltotta.

Ismételjük és hangsúlyozzuk: a hadifoglyokkal emberségesen kell bánni. Ezt a humanus kötelességet úgy minálunk, mint a német birodalomban hűségesen és becsületesen teljesíti is az a faktor, a mely vállalta, érte felelős és rája illetékes: maga a hadviselő állam. Nem bántja, biztonságba helyezi és táplálja őket. Tehát mindenesetre többet tesz értük, mint a mennyit igen sok esetben a tűzvonalon harszó saját katonáinál tehet.

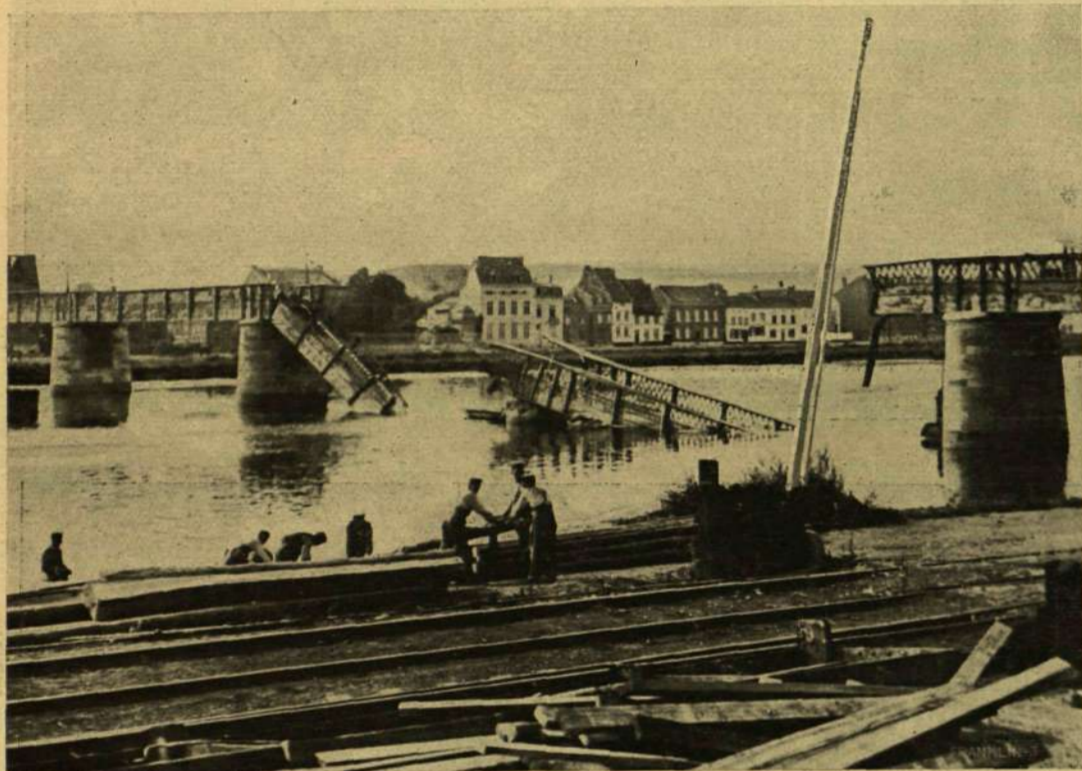
Ez az, a mit a virágszóró, süteményhordó és relikvia-vásárló dámáknak és lovagoknak illenék igen erősen megmondolniuk. A mi tűzben álló fiaink mellől és sapkája mellől, mire odaértek, a honnan ezeket az érdekes idegeneket hozták, már rég lehervadt a virág. Azok nem kapnak cukorsüteményt és az ellenség nem arra pályázik, hogy levásárolja a gombot a bluzokról. Hanem gyilkos golyózáport zúdit rájuk, bombával, srappal, marczangolja a testüket és lánzsahegygyel keresi a szívüket.

És ezek az érdekes idegenek, lompos kozákok és aranyujtásos tisztok nem vendégnek és nem turistának keltek át határainkon, hanem, hogy azt tegyék, a mit még el nem fogott társaik most is cselekesznek. Igaz, hogy ezzel a maguk kötelességét teljesítették és igaz az is, hogy nem a maguk szánta hozta, hanem haduruk parancsa küldte őket. Ezt honorálja a civilizált nemzetek belátása azzal, hogy nem betörők és gyilkosok módjára bánnak velük, csak épen ártalmatlanná teszik őket, de meg is védik ártalmatlanságuktól. A beteget gyógyítják: az egészséget ellátják.

De hogy virágot tűztek a gomblyukába annak, ki hazámat jött elpusztítani, hogy sütemény-

NÉMETEK FRANCZIA FOGLYOKAT KISÉRNEK.

NAMUR AZ OSTROM UTÁN, A FRANCZIÁK ÁLTAL FELROBBANTOTT HIDDAL.

NÉMET TRAIN ÁTVONULÁSA EGY BELGA HELYSÉGEN.

HÁBORÚS KÉPEK.

nyel traktáljam azt, a ki miatt fiaink a háború minden borzalmát szenvedik és nyomorúságát éheznek, hogy ereklyének kívánjam a gombját, sapkáját annak, a ki a testvéremre lövöldözött: ezt semmiféle erkölcs, semmiféle tisztesség és semmiféle humanizmus nem követeli. És nem is túri.

A társadalom mindenesetre megkövetelheti, hogy az állam a hadifoglyok irányában való kötelességét jól és egész terjedelemben teljesítse. De a mi közvetlenebb tevékenység indítékait a társadalom a maga lelkében érzi, annak a kifejtésére más, a szívünkhöz sokkal közelebbi területeket talál igen-igen bőségesen, mint a hadifoglyok táborai. A ki nem bír a jó szívével, nem panaszkodhatik, hogy nincs módja a jósága másként való kifejtésére. Máskor is van, de most meg határtalanul. Sebesültek tízezei és a háborúban gyámol, kereső és kereset nélkül maradtak százezei adnak kifoghatatlan alkalmat nem is cukorsütemények, hanem egy darab fekete kenyér áldott elhelyezésére. Ezek felé fordítsatok a szemeket és a szíveteket, a kiknek arra is telik, hogy a muszka csár monogramjait vásároljátok kozaksapkákon és rézgombokon. És látni fogjátok, hogy nincs most e földön fölösleges se egy szál virág, se egy pipa dohány, se egy szem gyümölcs, se egy darab kenyér, se egy viselt meleg kabát. Nekünk kell, a mieinknek, a testvéreinknek, harcosainknak és itthon maradt kis cselédeknek minden érzésünk, minden érdeklődésünk, minden meleg szavunk és minden nélkülözhető fillérünk.

MEGLEPETÉSEK.

Egy oly rettenetes orkán, mint a háború, elég mélyen szánt bele a tömeglélek vizeibe, hogy a fölszínre hozza, a mi a csillogó fölület alatt a fenéken lappangott. A háborúnak ezek a föltárásai, fájdalom, még rosszabbak, mint a csaták dülásai és minden lövedéknél halálosabb sebet ejtenek a kultúra lélek-átalkító erejébe vetett hitünkön.

A francziák viselkedése, riasztó lelketlenségük és dühük barbár féltelensége még a legkevésbé meglepő és a legkönnyebben megmagyarázható. A gall kegyetlenség igen régi megállapítása a történelemnek és a francia nemzet a szerencsétlenségek és katasztrófális csalódások olyan gyeheña-tüzeiben ég, oly kínokat szenved a mely ősi vad indulatának mámoros féltelenségét, ha nem is menti, de mindenesetre magyarázza.

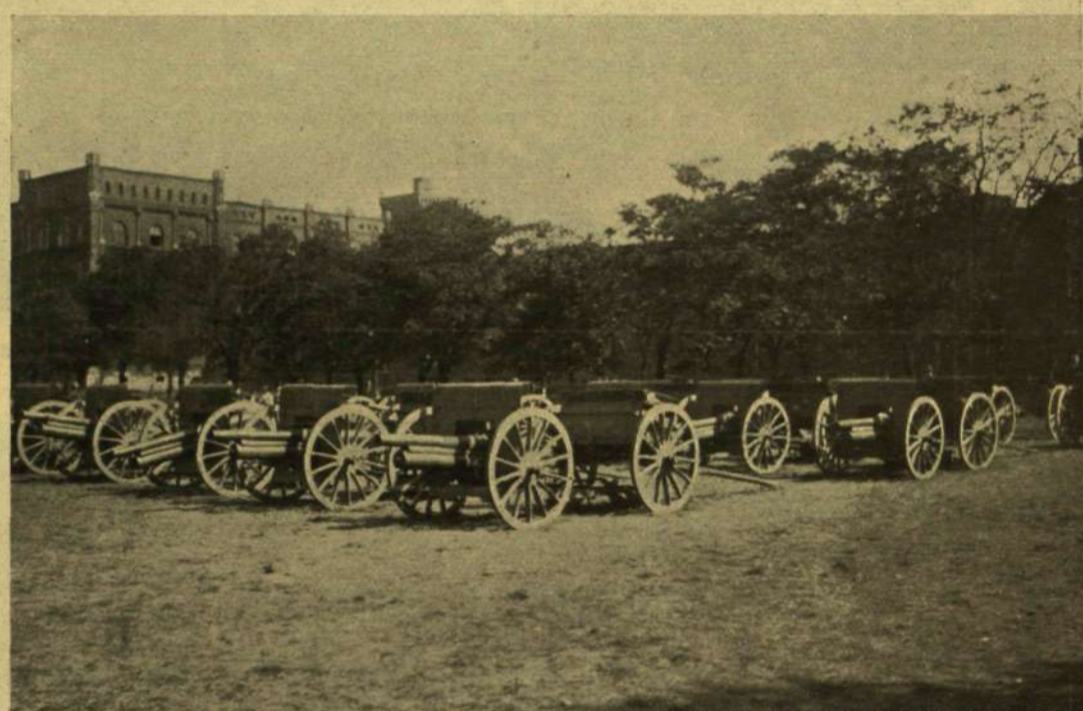
Sokkal riasztóbb és váratlanságában megdöbbentőbb a kép, a melyet az angol lélek leálzozott képe tár a világ iszonyodó szeme elé. Tehetetlenség és gyávaság a csatatéren, vad irigység, sunyi álnokság, az önzésnek szinte beteg fanatizmusa, lázító alszenteskedés, a méregkeverésnek boszorkányos ügyessége a diplomáciában. Alacsony irtózás minden áldozattól a magából, de lelketlen beleszedítése a biztos pusztulásba annak, a kivel szövetezik: ez az angol politika erkölcsi és művészet. A mi hibánk, ha ez meglep bennünket: mert a lélek leleplezése már rég megtörtént és igen illetékesen. Megtette egy angol ember, a kinél nagyobb, nemesebb, dicsőségesebb lélek még nem igen ragyogott ki a szigetország ködéből. Ez a leleplező Dickens volt, a kinek a regényiben megtaláljuk az alattomos gonoszság olyan típusait, a melyeneket soha más regényíró tolla nem rajzolt. És Dickens a legjobb, a legnemesebb ember volt a világon. Eneket látnia, ismerie kellett nagy tömegben ilyen embereket, hogy megismerhesse és minden idők gyűlöletének átadhassa őket. Gondoljunk Heep Uriásra és az angolság most cselekvővé lett történelmi egyénisége senkinek se hozhat meglepetést.

Mi a világ gyűjtogatóihoz képest a doni kozák, a ki fölgújítja azt a falut, de csak azt, a melyikben — nem adtak neki elég pálinkát? . . . Különös meglepetésre van kilátásunk majd akkorra, mikor elkövetkezik a háború erkölcsi záro-mérlegének elkészítése. Ki fog derülni, hogy a háború viselésében a verekedés módjában és eszközeiben ellenségeink vezető kolompói között a legkegyetlenebb barbárságot Franciaország, a legszivárbabb lelki kulturálatlanságot Anglia és a legcivilizáltabb erkölcsöt — Muszkaország képviselte.

Szigma.

MAGYAR ÉS OSZTRÁK ALATTVALÓK A CREUSEI VASUTI ÁLLOMÁSRÓL INTERNÁLÁSUK HELYÉRE MENNEK.

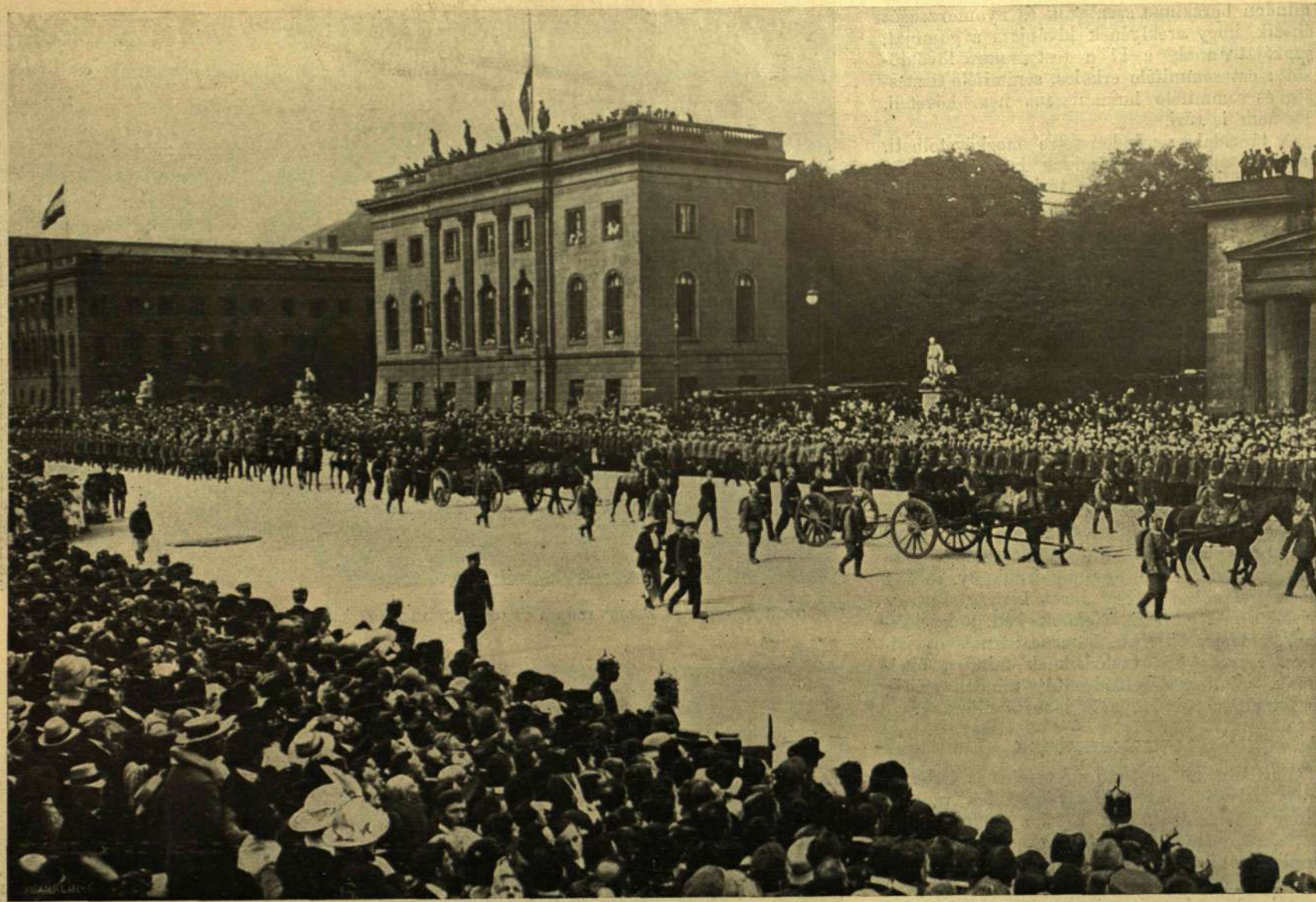

SZÁKMÁNYOLT OROSZ ÁGYÚK A DÉCSI ARZENÁL ELŐTT.

NAMUR AZ OSTROM UTÁN.

HÁBORÚS KÉPEK.

A KELET-POROSZORSZÁGBAN ZSÁKMÁNYOLT OROSZ ÁGYÚK BEVONULÁSA BERLINBE A FŐVÁRTA ELŐTT.

1. Zsákmányolt ágyúk bevonulása Berlinbe a dóm előtt. — 2. A császári palota előtt felállított ágyúk. — 3. Kenyéresomagolás a katonák részére. — 4. Sebesülteket emelőgépekkel szállítják a hajóra.

A HÁBORÚS NÉMETORSZÁG.

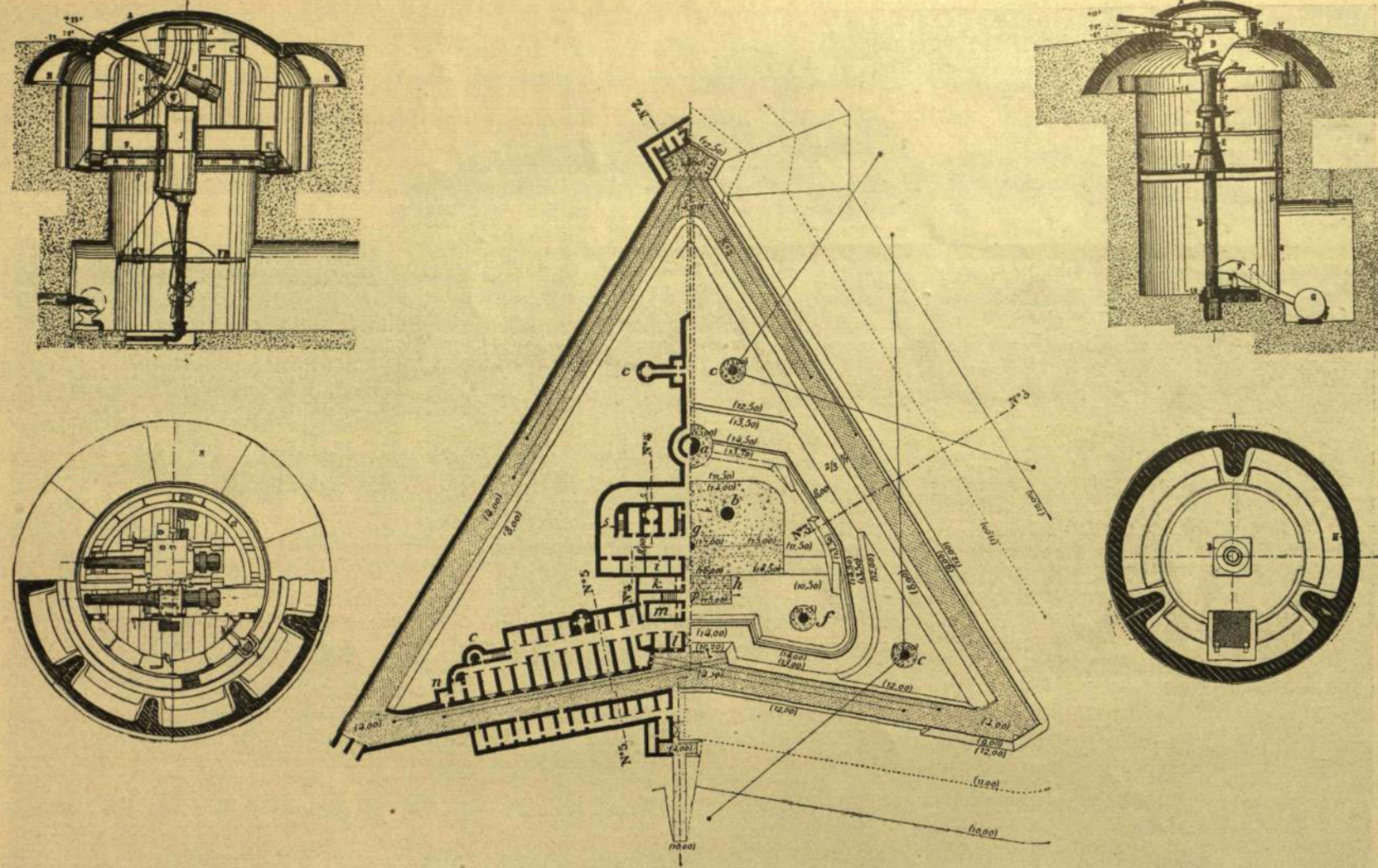

II. VILMOS CSÁZÁR ÉS A CSÁSZÁRNÉ KÖNTÖRGŐ ISTENTISZTELETRŐL JÖNNEK.

A KÖNTÖRGÉST MEGHALLGATTA AZ ISTEN: HOZZÁK A ZSÁKMÁNYOLT OROSZ ÁGYÚKAT.

A HÁBORÚS NÉMETORSZÁG.

Forgatható és felemelhető páncéltorony 15 centiméteres ágyúkkal. — Az erődítmény alap és helyszínrajza. — Forgatható és felemelhető páncéltorony 5-7 centiméteres gyorstűzelő ágyúval.

A LÜTTICHI VÁR EGYIK ERŐDÍTMÉNYE.

A LÜTTICHI ERŐDÍTMÉNYEK.

Tudvalevő, hogy az egyes nemzetek igen nagy gondalal rejtegetik kíváncsi szemek elől a váraikat. Nem engednek azok belsejébe senki hivatlant, sőt még a külső körvonalak, árkok és sáncok fotografálását is szigorúan tiltják. Utasok, a kik ezt nem veszik figyelembe, sokszor járnak pórul béke időben is az olasz, vagy a francia határerődök mentén s az angolok még a teljesen elavult s hasznavehetetlen gibraltári erődítményeknek is csak a legrozogább ágyúit mutatják meg idegeneknek.

Annál különösebb, hogy a belgák a lüttichi vár erődítési műveiből egyáltalában nem csináltak titkot. Megismertette azokat, — úgy látszik — a ki akarta, sőt még a részletrajzokat is megszerezhetette. A Madridban megjelenő «La Ilustracion española y americana» című képes lapnak augusztus 15-iki száma, mely most érkezett meg Budapestre, részleges rajzokat és ismertetést közöl erről a várról. Az ismertetést Joaquín de la Llave brigadéros írta, a ki megjegyzi, hogy nem valami titkos uton vagy kémek segítségével jutott a rajzok birtokába, hanem Brüsszelben egy könyvkereskedésben vette, mert a belga katonai földrajzi

intézet nyomtatásban is közrebocsajította azokat. Úgy látszik a belgák annyira bevehettek tartották ezt a várat, mely Brialmont tábornok tervei szerint épült, hogy nem is tartották szükségesnek a titkolódzást.

Az egész vár a központi citadellán kívül tizenkét erődítményből állott, melyek hat, egész nyolcz kilométernyi körben vették a várost körül. Ez erődítmények közül bemutatjuk egynek a részleteit, hogy fogalmat alkothasson magának az olvasó az egésznek elrendezéséről.

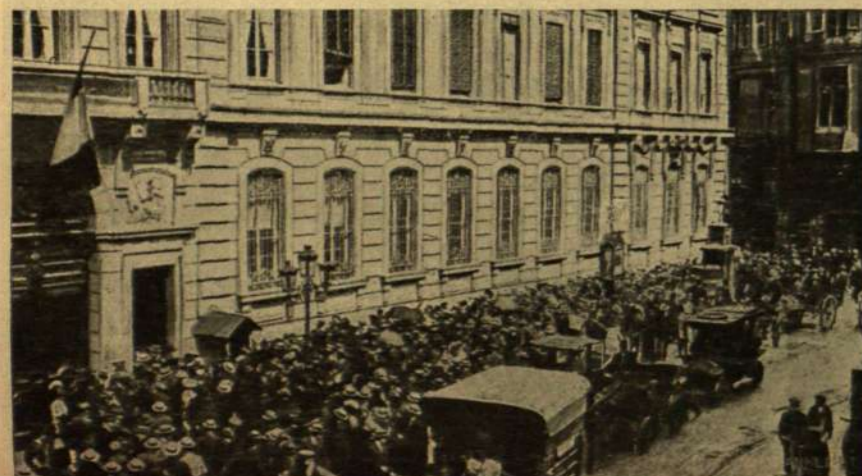
Középső ábránk az egyik erődítmény alaprajzát (baloldal) és helyszínrajzát tünteti fel. A széleken árok fut végig, az árkok belsejét az eszkarp fala alkotja, mely fölött fedett helyen áll a gyalogság. Az erődítmény belsejében levő boltozatok (melyeknek alapfalai a rajz baloldalán láthatók) vasczementből vannak építve s vastag földréteggel befödve. Az építmény belseje 17 méterrel magasabb, mint a külső árok feneké s teteje mérsékelt gömbölyded, mint a teknősbéka háta, hogy az oldalról jövő ágyugolyók részatosan érjék.

Az épületbe vannak beépítve az a, b, c, f forgatható tornyok, melyek aczélpánczélból vannak készítve és az ágyuk befogadására vannak hivatva. Ezek a tornyok gépezet segít-

ségével felemelhetők és lesüllyeszthetők. Mikor el akarják sütni az ágyut, a tornyot fölemelik, lövés után lesüllyeszthetik, úgy, hogy csak kupolájának teteje lesz látható.

A c-vel jelölt tornyokban, melyeknek szelvényét és alaprajzát is közöljük, a kisebb gyorstűzelő ágyuk vannak elhelyezve. Ezeknek kalibere 5-7 centiméter, lövegeiknek súlya 2-72 kilogramm s 20-25 lövést tesznek egy perc alatt. Az f-el jelzett két tornyban 21 centiméteres ágyuk vannak felszerelve, melyek 90 kilogrammos lövegeket tudnak 4 kilométernyire kilőni. Azaz csak tudtak és nem tudnak. Mert ezeket a tornyokat is szét lőtték a németek 42 centiméteres mozsarai.

Valószínű, sőt csaknem bizonyos, hogy a németek is birtokában voltak ezeknek a részletrajzoknak. Másként alig érthető, hogy oly rövid idő alatt lődözheték volna rommá az összes erődítményeket. Az ő hatalmas ágyúiknak nem állhatott ugyan ellene a vasbetonból készült falazat, de nekik mindenképp a forgó aczéltornyokat kellett elrombolniok, hogy azoknak ágyúit elhallgattassák. Már pedig több kilométernyire lődözték ezeket a tornyokat, a honnan azokat még nagyító üvegen sem lehetett látni.

PÉNZÜGYI PÁNIK PÁRISBAN: A BANQUE DE FRANCE ELŐTT TÖMEGESEN VÁRNAK, HOGY BANKÓIKAT APRÓPÉNZRE VÁLTHASSÁK.

AZ ÖTFRANKOS BANKJEGY, MELYET A FRANCZIÁK A HÁBORÚ ALKALMÁBÓL NYOMATTAK.

KLENAKI RÉSZLET.

SZABACZI UTCZA.

KÉPEK A SZERB HARCZTÉRŐL. — Andaházy Károly rajzai, a ki maga is megsebesült a Szabaczi körüli harcokban.

A PATRICZIUS.

Regény. (Folytatás.)

Irtá John Galsworthy. — Angolból Kendeffy Katinka.

Milton tudta, hogy az ő gondolatvilága beláthatatlan távolságban van az öcsésétől, Bertie pedig még a testvérétől is félt, nehogy sejtelmébe tódoljon valamiről, ami a lelkében történik, éppen úgy féltette minden gondolatát, mint a hogy egy diplomáciai titkot, vagy valamely érdekes verseny-istálló-hírt, vagy bármit, ami megcsorbitotta az élet felett való uralkodás hatalmát. Sajnálta és irigyelte, mert az ő sajátos véleménye szerint kisebbítette a stoikus önteltsége iránt érzett tiszteletet. A lelke titkos rejtekében serte érezte magát a büszkeség. Bár keveset beszélt, az elméjében hatalmas nem tagadtatt meg tőle — oly tulajdonság volt ez, mely határozott jellemű, májbajra hajló egyéneknek gyakori. Egyszer Nepalban egy vadászaton egészen meglepődött, boldog hónapot töltött el s nem volt mellette senki, csak egy Ghoorka szolga, a ki egyetlen szót sem tudott angolul. Azoknak, a kik kérdezték, nem unta-e halálisan, hogy egy hónapig egy szót se szóljon, azt felelte: — Világért sem! Sokat gondolkoztam s az mindent pótol.

A Milton szomorú esete iránt a testvér rokonérzésével s a megcsontosodott nögyűlölő türelmetlenségével viselkedett. Az asszonyoktól félt. Mélységes bizalmatlanságot érzett azok iránt a lények iránt, a kiknek olyan kikülvált hatalmuk volt, hogy mindent kicsikarjanak az emberből. Olyan férfi volt, a kiből egyszer egy nő igazi nagy érzést kelthet fel, de a ki addig az egész nem iránt tökéletes közönnyel viselkedik, aztán pedig egyetlen egy kivételével, ugyanazt fogja érezni az egész nemmel szemben, mint előbb. A nő olyan, mint maga az élet: olyan teremtmény, melyre vigyázni kell, melyet csak óvatosan szabad használni s illő engedelmességre kell szoktatni. Ennélfogva az egyetlen megjegyzés, melyet a Milton bántára tett, hirtelen odavetve csak ennyi volt: — Remélem, édes öregem, nem veszed túlságosan komolyan azt a dolgot.

Zavartalan, mélységes hallgatás volt erre a feleletre. De mikor a Mrs. Noel lakása elé értek, Milton megszólalt: — Kérlek, vedesd tovább a lovat, be akarok ide menni.

Mrs. Noel a zongoránál ült. Ujjai lustán pihentek a billentyűkön. Egy megbírálandó zeneműt valamely sorával foglalkozott. Hosszú percek óta ült így, de szelleme nem fogadta be a hangjegyeket.

Mikor a Milton árnyéka elsötétítette azt a kis fényásvot, melynél már úgyszólván alig látható, összelepett s felállt. De nem közeledett feléje s egy szót sem szólt. Milton szólnak jött be, odament a kandallóhoz s mereven nézett az üres tűzhelyre.

Egy teknősbéka színű macska fecskét lesett az ablakon, de a Milton jötte megzavarta s duzzogva huzódott be a szék alá.

Úgy tetszett, hogy a hallgatás, mely mindkettőjük jövője fölött döntött, sohasem fog véget érni s mégsem volt egyiknek sem anyyi ereje, hogy megszakítsa.

Végre, az asszony végsősimította a Milton kabát-ujját s így szólt: — Milyen vizes!

Milton összerendezte az összetartozás e gyöngéd megnyilatkozására. Aztán újra hallgatva állottak egymással szemben s a csendet nem zavarta meg semmi, csak a macska nyelvének a halk csettése, a mint a talpát nyalta.

De az asszonyban nagyobb volt a némaság iránt való képesség, mint a férfiban, azért neki kellett előbb beszélnie:

— Bocssáson meg, hogy újra itt vagyok. Tennünk kell valamit... Ez a pletyka...

— Oh! Az! — Szólt közbe az asszony; Tehetek valamit, a mi jóvá teszi, úgy hogy maga kárát ne valja?

Most Miltonon volt a sor, hogy gúnyosan legörbítse az ajkát.

— Istenem! Dehogy! Hagyja; beszéljenek! A szemük most már találkoztak s ha egyszer össze fonódtak a tekintetük, többé nem volt erejük, hogy szétszakítsák.

Végre Mrs. Noel szólt:

— Meg tud nekem valaha bocsátani? — Nincs mit, — az én hibám volt. — Nem. Nekem jobban kellett volna ismer-nem magát.

Oly mélységes értelme volt ennek a pár szónak, olyan nagyszerűen, finoman kifejezte mindazt, a mire az asszony kész volt és azt a kétségbeesett tudást is, hogy a férfi nem volt és soha sem lesz az, a ki a poklokon keresztül is megalkuszik, — hogy Miltonnak vonaglott az arca.

— Nem a félelem tart vissza, ezt az egyet higgye el nekem.

— Hiszen...

Újabb végtelen hallgatás következett s bár oly közel voltak egymáshoz, hogy az arcuk csaknem összeért, — a szemük többé nem találkozott. Aztán Milton azt mondta:

— Igy nincs más hátra, minthogy búcsú-zunk. Azoknak az ajkának a világos beszédére, melyek bár mosolyogtak, képtelenek voltak arra, hogy elrejtsek a lélek halálát. — Mrs. Noel oly fehér lett, mint a ruhája. De a szeme kitágult s minden más fény hiányában oly sötét volt, mintha felemészttette volna az asszony vitalitásának minden cseppjét; s a tekintetéből búszke és fájdalmas szemrehányás áradt.

Milton minden ízében remegett, oly erővel szorította össze a mellét a karjait, hogy csaknem kipréselte önmagából a lélekzetet. Elfordult s az ablakhoz ment. A legparányibb hang sem hagyta el az asszony ajkát s Milton hátrahátrézt. A sötét szempár tekintete követte minden mozdulatát és a férfi nem bírta tovább, eltakarta az arcát s kirohant a szobából.

Mrs. Noel egy ideig ott állott, a hol Milton hagyta; aztán visszament a zongorához, leült s újra megpróbált az a zenei sorral foglalkozni. A macska visszalopódzott az ablakhoz a fecskeihez. A napfény lassan-lassan elhalt a hársfa legfelső ágain is; apró sűrű cseppekben megeredt az eső.

XX.

Clanal Fresnay, Vicomte Harbinger, harminczgy éves korában talán a legundatlanabb főura volt az Egyesült Királyságnak. Hála egy ősenek, a ki birtokot vett s száz-harmincz évvel hamarabb mondott búcsút a földi életnek, melótt annak a birtoknak egy kicsi részére felépítették volna Nettelfold városkáját s hála egy apának, a ki az ő gyermekkorában halt meg, de előbb tapintatos, számitó képességgel eladta a nevezett várost, — a birtokain kívül óriási jövedelmei voltak a készpénze után. Magas, tökéletesen aranyos alakján feltűnő szép fejével, élesen metszett vonásokkal, első pillanatra az erő benyomását tette az emberre. Ez az érzés azonban kissé elhalványult, mikor beszélni kezdett. Nem annyira a beszéd modora — mely jargonos kifejezéseivel mindent tréfára fordított, hanem az az érzés, mely ebből származott keltette fel a gondolatot, hogy a szó mögött lakó szellem természetesen hajlandóságánál fogva mindig azt az utat választja, melyen legkevesebb ellentállással kell megküzdenie. Valójában azokhoz az egyéniségekhez tartozott, a kik a politikai és szociális életben igen gyakran előtérbe kerülnek a megjelenésük, rangjuk, nyugodtságuk miatt s az által a félig ösztönzerű, félig csak ráragadt hajlandóság által, mely mindig egyes vonalban szeli le a kanyarulatokat. Természetesen nem volt rest, irt egy könyvet, utazott, önkéntes testőrkapitány, békebíró, ki-tűnő sportsman, mindig kész és tehetséges szónok volt. Igazságtalanság lett volna, ha azt mondja valaki, hogy a szociális reformok iránt való lelkesedése látszólagos. Elég őszinte volt ez a maga nemében s mindenesetre azt bizonyította, hogy nem hiányzik belőle a képzelőtehetség s a jó szív. De azt, meg át volt itatva azzal a nyilvános főiskolai szokással, azzal a különös, speciálisan angol szokással, mely oly hatalmas és csábító, hogy az alap-termeszetnél erősebb, második természetű válik, — az a szokás, a mely a világon mindent egyetlen osztály előítéleteivel és mértékével mér. Mivel minden közeli ismerőse ugyanabban a hibában szenvedett, halvány sejtelmé sem volt arról a szokásról, sőt semmit sem vetett meg annyira a politikai életben, mint azt a szűk előítéletekkel, gyűlölködéssel terhelt látó-

kört, melyet a Nonconformista s munkáspárti politikusoknál tapasztalt. Soha sem ismert volna el, hogy bizonyos kapuk becsukódtak a születésénél, bezárultak mikor Etonba mert s vaspánt és lakat alá kerültek, mikor Cambridgebe került. Senki sem tagadhatta, hogy az elvei s meggyőződésai között sok értékes anyag van, de sokkal több eretisre lett volna szüksége, mint a mennyi neki jutott, hogy más szempontból nézze és bírálja az életet, mint a melyben születése percétől nevelkedett, mint a melyre, mióta öntudatos — tanították. Hogy valaki teljesen megértse Harbinger, elfogulatlan szemmel és lélekkel, végig kellett volna, hogy nézzen egy olyan nagy cricket-matcheot, melyben ő gyermekkorában sokszor szerepelt. Látnia kellett volna valamely magas részrehajlatlan pontról azt a rétet, melyet egy csodálatos sereg lepett el, melynek minden tagja egyformán lépett, minden arcon ugyanaz a kifejezés ült, mindenik tetőtől-talpig egyformán volt öltözve. Látnia kellett volna azt a sereget, mely a meggyőződés és szokás egyöntetűségének a világ kezdete óta a legkövetkező megtestesülése volt. Nem, az ő környezete valóban nem volt alkalmas arra, hogy originalis egyéniséggé fejlődjön. Ezenkívül inkább sebesen rohanó patak volt, mint mely víz s az élet sohasem hagyta őt egyedül, sohasem adott módot a hallgatásra. Olyan emberrel érintkezett, a kiknek többé-kevésbé játék volt a politika, mindenütt körülrajongták, semmiféle fegyelm sem nehezített rá, — azért csodának vehető, hogy ennyire komoly tudott maradni. Sohasem volt szerelmes, de tavaly, mikor Barbarát bemutatták, első látásra elvesztette a fejét. Bár halálisan szerette a leányt, még sem kérte feleségül. Talán nem volt ideje, alkalma, talán hiányzott a bátorsága vagy meggyőződése is. Mikor mellette volt, úgy érezte, egy percet sem élhet tovább, a nélkül, hogy a sorsát tudja; mikor távol volt tőle, valóságos megkínnyebbült érzést, mert annyit tenni és mondani valójában volt, s mindenhez oly kevés időt adott a sors, de ezalatt a két hét alatt, melyet a Barbara kedvéért a Milton ügyének szentelt, érzelmei elértek azt a fokot, a mikor már legkevésbé sem kelle-mesek.

Nem ismerte el, hogy a nyugtalanságának Courtier az oka, mert elvégre is, Courtier senki és semmi s ráadásul egy szélsőségekbe csapó lény; ezek pedig mindig különböző mosolyt csaltak a Harbinger arcára.

Mindazonáltal valahányszor arra a vérmes, nyugodt, ironikus arcra nézett, hideg kutató pillantásokat küldött feléje, sőt a félelem árnyéka is elsötétítette a szemét. Igaz, hogy ritkán találkozott, mert az ő napja autózással s kortesbeszédekkel telt el, míg Courtier irt és lovagolt; járnai még nem igen tudott. De egyszer-kétszer késő éjszaka belemelegedett a veszendő ezélok lovagjával valamely vitába s ilyenkor igen hamar rosszul palástolt türelmetlenség csegett a hangjában. Érthetetlennek tartotta, hogy egy ember azzal fecselelje el az életét, hogy döglött lovakat hajtsa a holdba vezető útján! A fény mindig fény maradt s emberi természet sohasem lesz más, mint emberi természet! S mindennek felett bosszantó felfedezés volt a Courtier szemének az a tekintete, vagy a hangjának az a sajátos csengése, mely világosan mondta: — Fia! barátom, a leveše hideg!

Egy ilyen éjszakát követő reggel, meglátta Barbarát, a mint lovagló ruhában az istállók felé tartott. Engedelmet kért, hogy vele mehessen, de szokatlanul szótlan volt, a szive körül különös szorongást érzett s a torka nevelésesen kiszáradt.

A Moukland Courti istállók nagyobbok voltak, mint sok vidéki lakóház. Harmincz ló számára épültek, de most a kicsi Anu ponnijával együtt csak huszonegy ló volt benne. Magasság, tökéletes világítás, fényesség és tiszta levegő tekintetben az egész megyében nem volt ehhez hasonló. Valóban lehetetlennek tetszett, hogy ebben az istállóban annyira elfeledkezzen magáról egy ló, hogy észbe jusson, hogy ő ló. Minden reggel a főbejárattal mellett elhelyeztek egy ládat, melyben répa, murok, alma s cukorardarabok állottak azok rendelkezésére, a kik a palota drága lakóinak kedveskedni akartak. (Folytatás következik.)

A HÁBORÚ NAPJAI.

Szeptember 10. Lemberg mögött elhelyezkedett hadseregünk új offenzívába fogott, mely igen nehéz küzdelmek közt, lépésről-lépésre halad előre. A franciaországi harczterén a Marne-folyó mellett és rajta túl az ellenség üldözése közben előnyomult német csapatok Párisra, Párisból és Meaux és Montenirail között túlerőben levő ellen-ség támadta meg. A németek két napig tartó nehéz küzdelemben feltartóztatták az ellenséget, sőt sikereket is értek el. Midőn azonban új, erős ellenség-es csapatok közeledését jelentették, a németek ezen szárnyat visszavonták. Az ellenség nem követte a visszavonulást. A német csapatok ezekben a harczokban 50 ágyút szákmányoltak és néhány ezer foglyot ejtettek. A Verduntól nyugatra levő csapatok még mindig harcolnak. Joachim porosz herceget, a német császár fiát, ki mint parancs-öröszit teljesített szolgálatot a csatavonalban, egy srappell-lövés megsebesítette.

Szeptember 11. Lembergél a csata folyik. A dél-keleti hadszíntéren, miálatt mi a Drinán átkeltünk, a szerb hadsereg egyes részei betörték a Szerem-ségbe, a hol a támadás elhárítása megindult. — A kelet-porosországi harczterén a finnországi 22. hadtest kísérletet tett arra, hogy Lyck felől beavatkozzék a harczokba, de vereséget szenved.

Szeptember 12. A német hadsereg megszállja Arrast. A német hadvezetőség közlése egy kimutatást, mely szerint 200,000 hadifoglyot helyeztek el a különböző németországi foglyotáborokban. Ebből a legtöbb az orosz: 1830 tiszt, 91,400 köz-ember, aztán francia 1680 tiszt, 85,700 köz-ember, belga 440 tiszt, 30,200 köz-ember és angol 160 tiszt, 7350 köz-ember. Ezek közt van két francia tábornok, két vezénylő és tizenhárom más orosz tábornok s a belgák közül Leman tábornok, Lütich parancsnoka.

Szeptember 13. A letembergi csatában, a grodecki műnt mentén és attól délre harczbavetett had-erőinknek sikerült az ellenséget ötnapi heves küzdelem után visszaszorítani, tizezer oroszot elfogni és számos ágyút szákmányolni. Ez az eredmény azonban nem volt teljesen kihasználható, mivel északi szárnyunkat Ravaruskánál nagy túlerő fenyegette és ezenkívül újabb orosz erők nyomultak úgy a Dank-hadsereg ellen, mint az e hadsereg és a csatár közti területre. Tekintettel az ellen-ség csatájának jelentékeny túlerőjére, ajánlatos volt három hét óta majdnem szakadatlanul harczoló hadseregünknek kedvező terepszakaszban gyülekez-tetni és további hadműveletekre készen tartani.

Olasz rendszerű énektanítás

Erényi R. Antal Milanóban kinevelte ének-mester. Tekintet-tel, hogy az olasz rendszerű hangfejlesztés és hangképzés nem engedni meg a csoporttanítást, minden énekes külön-külön (egyenként 1/2 óra időtartam) nyert oktatást. Kiválóan széghangú és tehetséges énekesek feltűnő kedvezményben részesülnek. — Próbának díjtalan. — Jelentkezni lehet. Erzsébet-körút 41. sz. alatt, délelőtt 11—1-gy, délután 3—5-gy.

MARGIT-CRÈME

A füröngő hölgyek kedvenc szépség szerze, az egész világon el van terjedve. P. raitlan hatása szerencsés ösztönösítésben rejlik, a bőr azonnal felvési és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crème utá-nozók és hamisítók, tessék eredeti védjeggyel lezárt do-bozt elfognadni, mert csak ilyen készítmé-nyért válik a készítő mindenemű fele-lősséget. A Margit-crème ártalmatlan, Margit-szaappan zsírtalan vegyítésű készítmény, amely a powder 70 filter külföldön nagy feltűnést keltett. Ár 1 K. 1 K 20 f. Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon. Kapható minden gyógyszárban, illatszér- és drogua-üzletben

ZONGORÁK. HECKENAST GUSZTÁV ZONGORATERMEI BUDAPEST-GIZELLATER-2 ALAPITVA 1865-TELEFON 1-69

ZONGORÁK. HECKENAST GUSZTÁV ZONGORATERMEI BUDAPEST-GIZELLATER-2 ALAPITVA 1865-TELEFON 1-69

Saját érdekében

tegen egy kísérletet az új szab. amerikai impregnált FÉMISZTÍTÓ KENDŐVEL. Előnye: Bármilyen fém tárgy gyors és egyszerű keze-lésben hónapokig tartó tükörfényt nyer. Minden eddigi túrvezélyes folyékony fémisztitó fölülmul. Sohasem szárad ki, nem koplik, nem horzsol, olcsó és gazdaságos. — r. m. 25 fill. 50 fill. és 1 kor. Mindenütt kapható. — Kereskedőjénél kérjen ingyen mintát. FŐRAGTAR: FÖRSZNER JOSEF GYÁRSZÁL BUDA-PEST, IV. KER., REALTANODA-UTCA 4. SZ.

CZIMBALOM

Legújabb szab. szobaszere-zettől részletek a Czimbalo, tiszta gramofon hangzó-ban gramofon gép 25 K s feljebb. — Honza: Fedák Sári, Királyi, Bécs, Bécs, Bonci, Garano-tól legzsebb 20000 K. — Kereskedőjénél 2 korona 50 fillér. Hegedők világírú mestere-ri és művésztanítói voltak. Tárogatók, citerák, harmonikák, stb. — Hárók. MOGYOROSY GYULA kir. szab. hangszerész, a jó munkáért. — Árjegyzék ingyen. Bpest, VII., Rákóczy-út 71.

Lohr Mária (KRONFUSZ)

Lohr Mária (KRONFUSZ) Gyár és főüzlet VII., Baross-u. 85. Telefon: József-2-37.

GUMMI

Alapítva 1878. Telefon 13-76. Az összes BETEGÁPOLÁSI CZIKKEKÉK kötszereket valamint teljes körhái be-rendezéseket, köpenyeket önkéntes ápolónők számára. gummi-csukát, léggárnákat stb. szállít azonnal. KELETI J. hygien. gummi-czikkék gyára BUDAPEST, IV., KORONAHERCZEG-UTCA 17. Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

seregeink önbizalommal tele várják az új küzdelmeket. A francia harczterén eldöntetlenül foly Páris és Verdun közt a harcz.

HALÁLOZÁSOK.

A harcztereken hősi halált haltak: CSEPEI ZOLTÁN ESNŐ, a 16. huszárezred alezredese, a katonai érdemkereszt tulajdonosa, néhai Zoltán Elek altábornagy, főrendiházi tag fia, az oroszországi Poryckban. — Bunaberg JENKEL JÓZSEF ezredes a 94. gyalogezred parancsnoka, a harczterén meghalt. — Csemniczei és gálfalvai CSEMICKY LAJOS 44. gyalogezredbeli főhadnagy Szabács ostrománál. — PATZÁK KÁLMÁN vezérőrnagy, a nagyváradi honvéddandár parancsnoka az északi harczterén egyik ütközetében. — Péchujfalusi PÉCHY ALADÁR a 85. gyalogezred századosa Jozefovskánál a határon. — Farczádi SÁNDOR DOMOKOS 38. ezredbeli százados Dobricznán küzdve. — Körösszeghi és adorjánai gróf CSÁKY BÉLA a 9. honvédhúsárezred hadnagya Sztójánovnál a harczterén. — GRINAUSZ GÉZA, a 32. gyalogezred hadnagya, 22 éves korában, Szabácsnál. — BÁTORY LAJOS, az egyesült fővárosi takarékpénztár tisztviselője, a 23. gyalogezred tartalékos hadnagya, a szerb háborúban. — RODRIGUEZ BÉLA dr. pénzügyi titkár, tartalékos hadnagy, az északi csatában. — FREYLER JÓZSEF dr. budai ügyvéd, az Élet irodalmi részvénytársaságnak és a budai érseki gimnázium Rákóczi-kollégium gondnokságának ügyésze az északi csatában. — GÜNTHER ENDRE, a 26. gyalogezred tartalékos zászlósja a Byharoka melletti csatában Krasznik és Lublin között 29 éves korában.

Elhunytak még a közelebbi napokban: HORVÁTH GYÖRGY volt negyvennyolcas honvéddandagy, nyug. honvédszázados 83 éves korában Felsőiskázson. — Kismagyari MRKÓ IMRE nyug. miniszteri szám-tanácsos 73 éves korában, Budapesten. — GAÁL SÁNDOR gyógyszerész 72 éves korában, Varánón. — Babakdolu BALTAZÁR HUGÓ nyug. altábornagy 65 éves korában, Bécsben. — Vizeki TALLIÁN KÁROLY nyug. vármegyei tisztviselő 64 éves korában, Nagyszombatban. — SULLER KÁROLY gyógyszerész 47 éves korában, Fótton. — SCHWARTZBERG KÁROLY herczeg, a worliczi hitbizomány ura, a szlavóniai Vukováron. — SOMOGYI ZSIGMOND, Somogyi Soma kőfaragó mester fia 32 éves korában, Budapesten. — RUFF GYULA nyug. uradalmi számtartó 82 éves korában, Ószentpuzstán Győrmegyében. — Hosszúmezői és szentmiklósi NAGY

Egek a debreczeni ref. collégium nyug. professozora 70 éves korában, Debreczenben.

ÖZV. BAROSS ANTALNÉ, szül. Pongrácz Natália 89 éves korában, Trencsénben. — ÖZV. KÁRNOKI GAÁL GYULÁNÉ, szül. makfalvi Dósa Katinka 65 éves korában, Marosvásárhelyen.

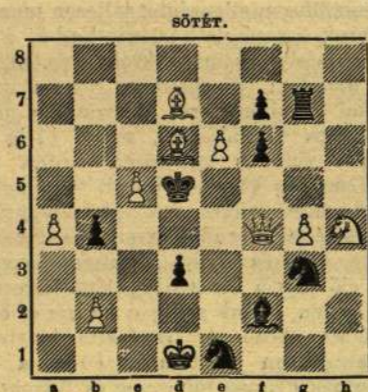
EGYVELEG.

*A hűlyeség 1000 méter tengerfeletti magasságon túl nem fordul elő. Ebben a magasságban levő helyeken az ember, hacsak baleset, vagy akut baj nem éri, sokáig él. A magasabb svájci temetőben a 70-80 évet élt halottak száma feltűnően nagy.

Szép asszonyok, kik egészséges, vakító fehér fogakkal bírnak, tudják, hogy ez a legszebb testdiagnózis a régebben szigorúan megőrizték tikkukat, ha megkérdezték, milyen szert használtak fogak ápolására. Ma már nem titok, mert már zsengekortól kezdve hozzászoknak a már 27 év óta a világ minden részében jól ismert és mindenki részére nélkülözhetetlené vált Sarg Kalodont és Kalodont szájviz használatához. Aki fogait tisztán, fehérén és egészségesen egész a késő korig meg akarja tartani, használjon azok tisztításához reggel és este Sarg-fele Kalodont. A szájjá öblítésére pedig minden étkezés után használjuk a szintén ismert Kalodont szájvizet. Mindkét szer kellemes ízű és hatása antiszeptikus. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszerekkereskedésekben és minden szakbavágó üzletben.

SAKKJÁTÉK.

2918. számú feladvány Káhné H.-től Magdeburg.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

A 2914. számú feladvány megfejtése Knijess L. A.-tól.

- Világos. Sötét. 1. Vb1-f1! Kd5x6b 2. Vh1-f5 stb. 1. ... Kd5-e5 2. Vh1-f5 stb. 1. ... Bg4-f4 2. f7-e8 V stb.

Helyesen fejtették meg: A 'Budapesti Sakk-kör'. (Budapest). — Németh Péter (Csongor). — Hoffbauer Antal (Liptóvár). — Kintzig Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr).

Szerkesztői üzenetek.

A város. Tünődés. Jelentéktelen kísérletek, nincs irodalmi értékük. Ének a kisvárosi fiúkról. Ez a vers nem kedvünkre való: nem bírja kimondani azt, a mi mondanivaló mögötte van. A másik verssel szabadon rendelkezhetik. Ülök, ülök a kis szobában stb. Semmiféle versformájuk nincs, sem tartalmuknak, sem külsejünek. Csak olyan alakatlan képzelgések.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' folyó évi 35 ik számában megjelent képtalány megfejtése: Léteznek üres szavak, de sohasem üres érzelmek.

Felolós szerkesztő: Hoitsy Pál.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Várnegye-u. 11.

Lapkiadó tulajdonos: Franklin-Társulat Egyetem-utca 4.

Steckenpferd- Illiomtejszappan. Bergmann & Co. cégtől, Tetschen, a/Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend, szépi ellen való elismert hatásával fogva s a bőr- és szépség gondozásában való föltünőhatásosságáért. Eszenyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitudetés! Bevezetésnél óvatosság! Ugyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védő-jegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 filléért kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertüzetekben, stb. Hasonlóképpen kitudó Bergmann Mánera Illiomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitudó szer női kezek gondozására.

Szakszerűen készített utazási felszerelések

HELLER bőrröndös cégénél Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 21. (Astoria szálloda épületében) A cég üzlete 20 évig Károly-köruton (Huszár-ház) volt.

RENDELÉSNEK SZIVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

Örvény a hirdetésekért!

Catch-Catch az előkelő körök új sportjátéka

Külföldön óriási sikert aratott! Hölgyek és urak, fiatalok és megllett koruak kedvenez, testedző és szórakoztató sportja!

Szabadban ép úgy, mint fedett helyen játszható!!

Prospektust ingyen és bérmentve küld: Kertész Tódor, Budapest, IV., Szervitator; Késmárky és Illés, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 12. és Dohány-utca 22.; továbbá Temeváron: Keeskeméti Lajos és Fiumében: C. Oberhofer. Képviseletek a külföld minden nagyobb városában.

Gothard Sándor

Diana Fegyver-atelier Herény, Szombathely mellett. (Vas megye.) A. Jos. Decourny, Herstales A., Leno & Co. Liège (Victoria Hammer), világhírű és legelső rangú galamblövedő és vadászfegyvereknek egyedi és készülőleges képviselete. E. Bernard & Co. A. Defourny-Sevrin luxusfegyvereinek állandó nagy raktára. Mannlicher-Schönauer Anticorro- Antimilitescovi, Mignon távesővel szerelt fegyvereknek állandó raktára. Vadászfegyverek 160 koronától, ejektorosak 360 kor-tól. Anticorro- és Antimilitescovi fegyverek 400 kor-tól minden árban. A kontinens legdadagabb luxusfegyverraktára. Minden minőség állandó nagy készletben. Teljes garancia. Minden fegyver pontosan belöve. Legjobb minőség.

Legolcsóbb gyári árak. Utolérhetlen olcsó. Árjegyzéket tessék kérni.

TANKÖNYVEK és ISKOLAI SEGÉDKÖNYVEK

leggyorsabban beszerezhetők LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében (Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. alatt).

ahol az ország minden részében használt tankönyvek raktáron vannak. Felhívjuk meg a figyelmet a cég jól felszerelt tanszerraktárára is, mely melton kiegészíti a több mint egy evszázad óta jennálló elsőrangú könyvkereskedést.

Megrendelések a szokásos feltételek mellett gyorsan és pontosan lesznek elintezve. Reméljük, hogy a n.e. közönség, mely a céget eddig is kitüntette osztatlan vizálmával, ezentúl is fel fogja keresni rendeléseivel, a cég pedig hagyományos etvevel és lelkiismerettel kiszolgálás által oda fog hatni, hogy a bizalmat iránta mindenképpen jokozza.

FILOZÓFIAI IRÓK TÁRA

A M. Tud. Akadémia támogatásával szerkesztik ALEXANDER BERNÁT és BÁNÓCI JÓZSEF.

XXVII. kötet. GIORDANO BRUNO PÁRBESZÉDEI az okról, elvről és egyről és a végtelenről, a világegyetemről és a világokról.

Olaszból fordította s bevezető tanulmánnyal és magyarázó jegyzetekkel ellátta SZEMERÉ SAMU dr.

Ára 6 korona 80 fillér.

Megrendelhető: LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 21. és minden könyvkereskedésben.

Szépirodalmi újdonságok

Table listing various literary works and authors. Columns include author names, titles, and prices. Examples: Munka. Elbeszélések. Irta Kóbor Tamás. Ára 4 K; Hamupipőke és Nagysága. Regény két kötetben. Irta Kóbor Tamás. Ára 8 K; Ki a Ghetből. Regény két kötetben. Irta Kóbor Tamás. Ára 8 K; A zseni. Tragikomédia három felvonásban. Irta Nagy Endre. Ára 2 K 50 f; Hegyen-völgyön. Természeti és vadászrajzok. Irta Makay Béla. Ára 6 K; Énekek éneke. Regény két kötetben, irta Södermann Hermann. Némethől fordította Sebásty Károlyné. Ára a két kötetnek 8 K; Kont-ését. Regény. Irta Szemere György. Ára 4 K; A férfi szerelme. Novellák. Irta Szőlősi Zsigmond. Ára 4 K; Velük, értük. Elbeszélések. Irta Révész Béla. Ára 4 K; Emberek a kövek között. Regény. Irta Tormay Csölla. Ára 4 K; Ne engedjük a madarat... s más holmik. Irta Tömörkény István. Ára 4 K; A királyok. Regény. Irta Jules Lemaitre. Francziából fordította Sebásty Aladár. Ára 3 K 60 f.

Ezen könyvek megrendelhetők: Méhner Vilmos-féle könyvkiadóhivatalban (Franklin-Társulat) Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

LEGSZEBB ÚTI OLVASMÁNYOK

Table with 4 columns and 4 rows listing travel reading recommendations. Columns: Author, Title, Price, and Notes. Rows include: Heltai Jenő Jaguár; Vértessy Gyula Betegek; Szende-Dárday Olga Rozsda; Lakatos László Mély húrton; Séták a függőkertben; Krúdy Gyula Mákvirágok kertje; Szerelmem az én bűnöm; Heltai Jenő Tündérlaki lányok; Kóbor Tamás Furcsa tragédiák; Szinek és évek; Chólnoky Viktor Néhusztán meséiből; Grazia Deledda A mi urunk; Sebők Zsigmond Ifjúkor; Sebők Zsigmond Bajcsányi de Eadem; Franklin-Társulat kiadásai; Mindenütt kaphatók.

Ismeretterjesztő Könyvtár

A modern életben legszükségesebb ismereteket népszerűen tárgyaó vál alaj.

WILLIAMS ARCHIBALD
UJKORI HÍRES UTAZÓK

Rendkívül érdekesen és tanulságosan megírt összefoglalása az ujjkorkori fel-fedező utazások történetének.

Magyarra átdolgozta MIKES LAJOS. Vászonkötésben 8 korona.

CHARLES R. GIBSON
A MODERN VILLAMOSSÁG

Az egyetlen modern tudományos színvonalon álló összefoglaló népszerű könyv a villamosságról s technikai alkalmazásáról.

Angolból fordította HAJÓS REZSŐ. Vászonkötésben 8 korona.

WILLIAMS ARCHIBALD
A MODERN TECHNIKA NAGY ALKOTÁSAI

A legnagyobb technikai művek ismertetése a laikus számára.

Átdolgozta PÉTER JENŐ. Vászonkötésben 8 korona.

SCOTT ELLIOT
A PRIMITIV EMBER HAJDAN ÉS MOST

A kezdetleges népek életének és szokásainak hű és érdekes leírása.

Fordította SCHÖPFLIN ALADÁR. Vászonkötésben 8 korona.

WILLIAMS ARCHIBALD
KORUNK TALÁLTMÁNYAI

A legújabb találmányok érdekes, vonzó és könnyen érthető magyarázata.

Átdolgozta SZILÁRD RICHARD. Vászonkötésben 8 korona.

Ezen könyvek megrendelhetők:
Méhner Vilmos-féle könyvkiadóhivatalban (Franklin-Társulat)
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

NIMRÓD

Képes vadászati és versenysport ujság.
Szerkesztő: Szabó Kálmán.

Minden számában sok érdekes vadászati fénykép-felvételeket közöl. Szakszerű cikkeket ismert íróink írják. Rovataiban minden vadászati ügyben felvilágosítást kap az olvasó és

az összes bérbeadó vadászterületek árverésének idejét közli.
A diszesen kiállított lap havonként háromszor jelenik meg és előfizetési ára félévre 6 kor.

Mutatványszámot a kiadóhivatal szívesen küld
Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

Parádi-arsen
Míg eddig a régi börtettségök, a legkülönbözőbb súlyos idegbajok, a sápkór, a női arczot életelentető patánások s a női nemű szervek folyással kombinált hurutos megbetegedéseinek kezelésénél csokoly értékű idegen vizekre voltunk utalva, addig újabban a vízben vastartalommal oly kincsünk van, mely minden eddigi arsen-savas víznél (Roncegno Levico) hatásosabb, és könnyebben emészthető s manapság már, minthogy legelőkelőbb orvosi tekintélyeink felhívják s a fogyasztók egész serege dicséreti hálissal, hazánkban csaknem kizárólagos keresztnek örvend. — Egy ostaláda (7 palack) parádi arsen vastartalmu gyógyvizet Magyarország, összes postaiállomásaira 6 K 50 f.-ért bérn. szállít a forráktár
ÉDESKUTY L. cs. és kir. udv. szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszerárban és megbízható fűszerkereskedésben.

OLCSÓ „PRIMUS” szén és fa helyett petróleum-gázfűzővel

főz. Egyszerű és veszélytelen, nem kormoz és nem füstöl. Rendkívül kevés petróleum fogyasztás mellett óriási hőt fejt ki, ennél fogva a **LEGOLCSÓBB FŐZÉS!!**

Kapható: **Ringelsen-Testvéreknél** Budapest, V. Hold-u. 21.

Gyermekeknek
legbiztosabb szer váltóláz, hideglelés és számköbögés ellen a magyar orvosok által 40 arannyal jutalmazott
Rozsnyay világhírű Chinin-czukorkája és Chinin-csokoládéja
Nem keserű és így gyermekek szívesen veszik. Miténiumi nagy éremmel kitüntetve és törvényesen védve. A valódi készítmény csomagoló-papírosán Rozsnyay M. névalírása látható. 1 drb ára 12 fill. 25 drb egy dobozban 3 korona.
Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti a feltaláló: **Rozsnyay Mátás gyógyszer.** Aradon, Szabadság-tér 8. szám.

MARGIT gyógyforrás, Bereg m.
A gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn.
Megrendelhető: **ÉDESKUTY L.**-nél Budapestben és a forrás kezelőségénél, Munkácsen.

VASÁRNAPI UJSÁG

39. SZ. 1914. (61. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ **HOITSY PÁL.** BUDAPEST, SEPTEMBER 27.

Szerkesztési iroda: IV. Vármezeje-utca 11. Egyes szám ára 40 fillér. Előfizetési feltételek: Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona. A «Világkrónika»-val negyedévenként 1 koronával több. Külföldi előfizetésekhöz a postallag meg-határozott viteldij is esatolandó.

FRIGYES FŐHERCEG FŐPARANCSNOK ÉS BÁRÓ HÖTZENDORFI CONRAD FERENCZ VEZÉRKARI FŐNÖK A FŐHADISZÁLLÁSON. Jelfy Gyula, kiküldött tudósítónk felvétele.